

LETO VII. ST. 76

LJUBLJANA, AVGUST 1964

gradisov vestnik

GLASILO KOLEKTIVA PODJETJA »GRADIS«

AKTUALNA TEMA

Zidar se mora učiti 3 leta Organizacija podjetja ni nič lažja

O problemih zaposlovanja in vključevanja delavcev

Vsakomur je jasno, da se mora zidar tri leta učiti, preden zna svoj posel, in da je za to, da znaš izračunati, koliko železa je potrebno vložiti v železobetonski nosilec, potreben dolgoletni študij na univerzi. Organizacija proizvodnje in podjetja pa je vsaj tako zapleten problem, in vendar se te stvari rešujejo običajno na diletantski način in kampanjsko na podlagi kakih političnih parol. V našem podjetju to še prav posebno občutimo in ne malo naših težav izvira iz napak, ki smo jih v preteklosti storili pri organizaciji podjetja.

Naše podjetje je za naše pojme veliko podjetje. Imamo precej mehanizacije in kadrov. Če zaradi tega bi morali biti pri gradnji bolj uspešni, hitrejši in cenejši kot majhna podjetja, ki praktično nimajo ne kadrov, ne mehanizacije. Pa le preveč pogosto ugotavljamo, da ni tako. Stanovanjsko gradnjo npr. pri nas smatramo kot manj rentabilno dejavnost, ki se je otepamo, če le imamo drugega posla dovolj. In vendar vidimo, da nekatera manjša podjetja prav lepo uspevajo, čeprav ne grade drugega kot stanovanja. To se ni spremenilo tudi potem, ko smo iz naših poslovnih enot naredili praktično samostojna podjetja. To je zato, ker verjetno v naši organizaciji nekaj ni v redu.

Znano je, da se zaradi neustrezne organizacije dogaja, da se v podjetju kopiči na stotine majhnih problemov, ki jih na videz ni mogoče rešiti in, ki končno pripelejo tako daleč, da naprej sploh ne gre. Naj se posamezniki še tako trudijo, njihovi napor ne vodijo nikamor. Nastajajoči problemi se rešujejo »ad hoc«, brezperspektivno. Vse je le gašenje, podjetje pa ne napreduje, ampak nazaduje. To vsi čutijo, vsakdo išče svoje rešitve vsak svoje predloge uveljavlja, kot ve in more. Potem ni čudno, če pride do »vmešavanja« od zunaj, seveda po politični liniji in do kampanjsčine, ki pa ne more roditi uspeha, ker vse te rešitve niso plod temeljitega študija in analize stanja, ampak sicer dobronameren, vendarle čist diletantizem.

Ze lani je strokovni svet podjetja na eni svojih sej razpravljalo o teh problemih in je prišel do zaključka, da je treba postaviti organizacijo podjetja in proizvodnje na

znanstvene temelje. Sklenil je, da se v okviru teme »Organizacija proizvodnje v gradbeništvu« analizira sedanja organizacija, prouči organizacije sorodnih podjetij doma in v svetu, prouči moderni organizacijski prijem in izdela elaborat, ki naj vsebuje tudi predlog nove organizacije. Vse to delo naj izdelujejo lastni strokovnjaki s pomočjo in pod vodstvom zunanjih strokovnjakov, ki se s tem bavijo.

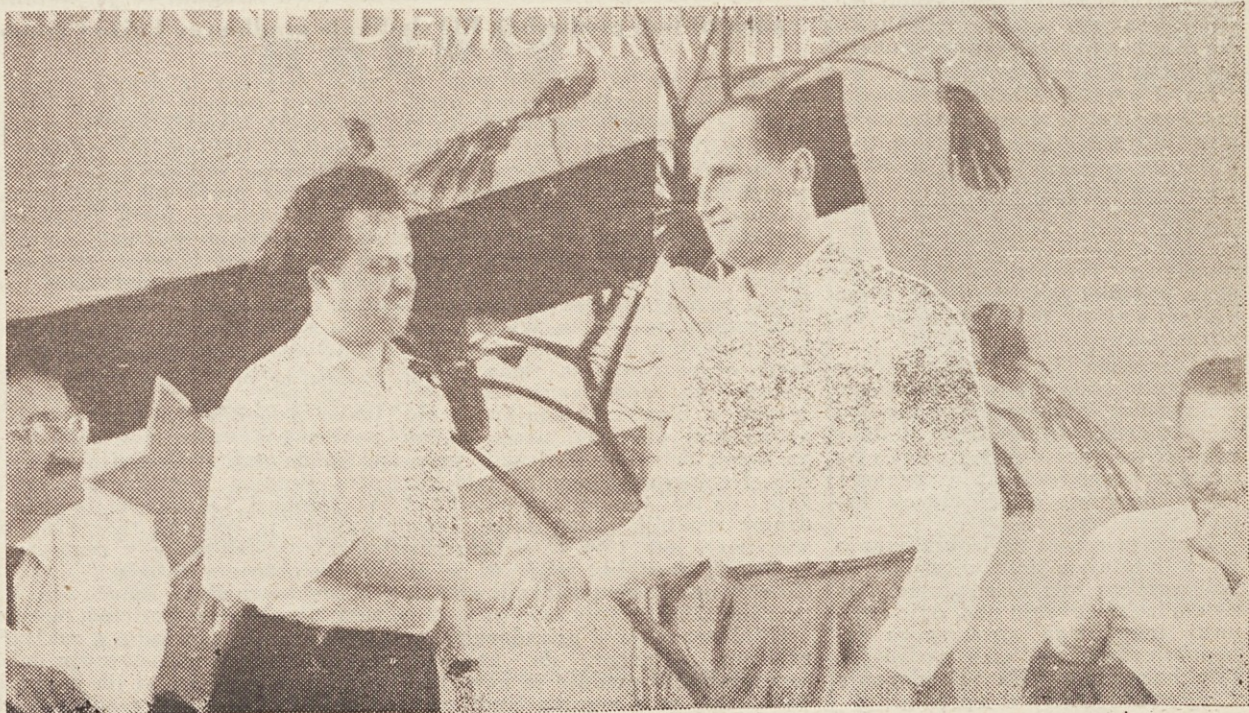
Na podlagi takega sklepa smo se povezali s posameznimi strokovnjaki iz »Zavoda za produktivnost dela« v Ljubljani. Ze takoj na začetku se je ugotovila obsežnost dela in nujna potreba, da to delo opravijo domači in zunanji strokovnjaki, kot je bilo to predvideno. Kot uvod v tako delo naj bi tov. ing. Koemur in prof. Možina iz »Zavoda za produktivnost dela« imela vrsto seminarov predavanj z namenom, da se vsi tisti, ki pridejo v poštev pri delu, seznanijo z vsotnimi pojmi s področja organizacijske znanosti in, da se nekako uskladijo poj-

mi, kar je pri predvidenem delu nujno potrebno. V celoti je bilo predvideno štirinajst predavanj, ki so se začela ob koncu aprila, so pa v juliju in avgustu prekinjena, da bi se nadaljevala jeseni. Dasi je bilo splošno mnenje udeležencev, da je tak predhodni študij koristen in potreben, je bila udeležba pogosto le slaba, saj so ravno tisti, ki so najbolj poklicani za to delo, pogosto manjkali. Deloma jih opravičuje velika zaposlenost, morda je tudi neprikladen način tega dela. Vse skupaj pa je zopet dokaz, da v naši organizaciji nekaj šepa.

Kakor že, po teh predavanjih se je še bolj pokazalo, kako potrebno je obdelati probleme organizacije na način, ki smo se ga lotili. Ugotovili pa smo tudi, da tega dela ne kaže improvizirati in da je najbolje, če se delo poveri »Zavodu za produktivnost dela SRS«, ki bo ob sodelovanju naših strokovnjakov to delo opravil. Pogodba o tem bo v kratkem sklenjena. Upam, da bo delo uspešno potekalo in postavilo organizacijo našega podjetja na znanstveno osnovo.

ing. Jože Uršič

S prvega zasedanja centralnega delavskega sveta. Stari predsednik Vinko Veit predaja odgovorne naloge novemu predsedniku Božu Luskacu. — Zgoraj: Do izvolitve predsednika je vodil sejo dipl. ing. Borut Maister, najstarejši član DS

Komunisti se morajo boriti proti vsaki obliki kršenja statuta

Marca letos je bil v Beogradu šesti plenum centralnega komiteja Zveze komunistov Jugoslavije. Po sklepu tega plenuma bo VIII. kongres ZKJ jeseni.

Razumljivo je, da ne bomo komunisti Gradisa, ki smo organizirani po svojih osnovnih organizacijah, ostali samo pri razpravah o materialu VI. plenuma povsem ločeno, ampak bomo morali o tem materialu še razpravljati skupaj s stališča celotne problematike v podjetju.

Ne gre za neka ločena mišljenja o določenih problemih in aktualnosti, ki naj bi jih imeli bodisi v razpravah na osnovnih organizacijah ali pa v katerikoli drugih razpravah.

Stališča od teh problemov morajo biti povsod enaka, ker ne more komunist v osnovni organizaciji drugače misliti, sklepati ali se zavzemati za predosem druga stališča kot pa na konferenci, ki je sklicana bodisi v občinskem ali v merilu podjetja.

Tu gre samo za obseg razpravljanja o posameznih tezah, katere naj se preperijo, izpopolnijo ali spremenijo, da bomo jasneje spoznali aktualne naloge in tiste najbistvenejše probleme, ki naj jih komunisti rešujejo bodisi v okviru osnovne organizacije, merilu občine ali pa merilu podjetja v prihodnjem obdobju.

Sodelovati v pripravah na VIII. kongres ZKJ ne pomeni, da moramo samo preko predstavnika podjetja ali predstavnika gradbeništva, ki naj nas bi zastopal na tem kongresu, opozoriti na našo specifično problematiko podjetja oz. gradbeništva kot celote.

Prav gotovo je, da bodo med 1500 delegati, ki bodo prisostvovali VIII. kongresu ZKJ, tudi gradbinci, ki bodo lahko v jugoslovanskem merilu, v merilu celotnega gradbeništva opozorili na probleme in analize, o katerih naj bi tudi VIII. kongres kaj povedal.

V pripravah na VIII. kongres moramo na raznih delovnih konferencah Zveze komunistov bodisi na poslovnih enotah ali v okviru podjetja, kakor tudi sklicevanju posameznih aktivov komunistov razpravljati o aktualnih problemih, jih analizirati in sprejemati stališča, ki bodo razčiščevala sedanje pomanjkljivosti, napake in začrtala jasno pot naprej.

Ne moremo ostati samo pri tem, da smo na vseh osnovnih organizacijah ZKJ prečitali material VI. plenuma CK ZKJ. Material nam daje spodbudo, pa tudi nalaga še bolj intenzivno politično delo tudi v podjetju.

Sprejeli smo statut podjetja. Ali poznamo dobro vsebino statuta, smo seznanjeni do podrobnosti s statutom, ki nalaga samoupravnim organom, kakor tudi strokovnim službam konkretne dolžnosti in naloge, ali delamo v smislu sprejetega statuta, ali izvajamo sankcije proti kršiteljem statuta?

Izvolili smo nove organe delavskega samoupravljanja po poslovnih enotah in v podjetju. Ali bodo novi organi delavskega samoupravljanja pogledali nazaj, kakšna pot je bila začrtana, kakšni cilji so bili predvideni, kakšni programi so bili sprejeti, kako se je izvajala naša notranja investicijska politika, kako so se izvajali sklepi organov upravljanja, kakšno je bilo sodelovanje z upravo podjetja in na poslovnih enotah, ali smo izvršili vse, ali smo ostali na pol poti, ali smo samo razpravljali, programirali in premalo napravili?

Pred organi delavskega samoupravljanja je ostalo nerešenih še veliko problemov, ki jih bo potrebno reševati v zvezi s sprejetim statutom podjetja (pravilnik za nagajevanje kolektiva v delovnih enotah, organizacija strokovnih služb v podjetju itd.). Novi organi upravljanja morajo točno vedeti, kakšno dediščino so prevzeli, kakšne so sedanje in kakšne dolgoročne naloge. Sekretariat aktiva ZK podjetja, kakor tudi izvršni odbor sindikalnega odbora podjetja morata prav tako pogledati nazaj, o čem so razpravljali, kakšni sklepi so bili sprejeti in kako so bili uresničeni. Ze sedaj lahko ugotovimo, da osnovne organizacije ZK po poslovnih enotah kakor tudi izvršni odbori sindikalnih podružnic niso uresničevali vseh sklepov, katere sta ta dva organa sprejela. V prihodnje bomo morali tudi pri teh organih zavzeti ostrejša stališča do izvrševanja sklepov.

Naloga sekretariata aktiva ZK kakor tudi izvršnega odbora sindikalnega odbora podjetja bo v prihodnosti, da bosta še bolj budno spremljala delo organov delavskega samoupravljanja, kakor tudi opazujata te organe na to, kako uresničujejo njihove sklepe strokovne službe v podjetju.

V času pred VIII. kongresom ZKJ se bomo komunisti in člani našega kolektiva še srečali na delovnih konferencah, kjer bomo morali skupno reševati naše probleme in nikjer ni rečeno, da ne bi imeli možnosti te probleme iznesti do tistih, ki jih bodo lahko posredovali tudi za obravnavo na VIII. kongresu ZKJ, kolikor bo to potrebno.

V predkongresni dejavnosti ni potrebno sedaj čakati direktive za sklicevanje delovnih konferenc komunistov, pa naj bo to na osnovnih organizacijah ali pa sklicevanje konferenc v okviru podjetja, temveč je takoj pristopiti k obravnavi tistih problemov, ki zahtevajo najhitrejšo rešitve. Pri tem pa seveda morajo biti komunisti prvi iniciatorji aktivnega dela.

Anton Martinšek

Objektivno nagrajevanje

DELO NA NOVEM NAČINU NAGRAJEVANJA STROKOVNEGA KADRA

Na svojem I. zasedanju je novi delavski svet podjetja potrdil »Pravilnik o nagrajevanju strokovnega kadra in organizatorjev proizvodnje po delu« kot sestavni del pravilnika o delitvi osebnih dohodkov. Ta pravilnik je v bistvu le pripravljen in izpopolnjen že lansko leto sprejeti in veljavni pravilnik. Vsebuje predvsem bolj natančna določila o delovnih mestih v centrali in poslovnih enotah, na katerih se kadri nagrajujejo po tem pravilniku, in kriterije, po katerih se ugotavlja njihovo delo in uspeh, obenem pa podpisuje, da delavski sveti poslovne enote razširijo ta sistem še na druge kadre s tem, da v duhu njegovih načel sprejemajo pravilnike svojih enot.

Novi pravilnik predpisuje nagrajevanje po tem sistemu le za tiste kadre in le po takih kriterijih, kjer je delo in uspeh mogoče ugotavljati tako, da se v čim večji meri izloči subjektivno ocenjevanje in iz tega izvirajoče napake. Ker bi bil pravilnik preveč obsežen in ker je ena bistvenih točk sistema v tem, da mora biti prilagodljiv stanju in omogočiti organom upravljanja, da stimulatивно vplivajo tam, kjer je to najbolj potrebno, predpisuje pravilnik dva akta, ki sta sestavni del pravilnika. To sta:

a) tabela koeficientov, ki vsebuje število točk ki jih dobi posameznik za uspeh po določenem kriteriju, in

b) navodilo o načinu ocenjevanja po posameznih kriterijih.

Tabela predpisuje delavski svet podjetja, navodilo pa upravni odbor podjetja za tako dobo, kot to smatra primerno. Predloge za oba akta pripravljajo strokovne službe podjetja in bodo predloženi delavskemu svetu in upravnemu odboru na prvih zasedanjih. Kdor lista po novih osnutkih, se lahko prepriča, da je v veliki meri uspelo objektivizirati ocene po posameznih kriterijih. Eden kriterijev za ocenjevanje sektorjev gradbene operative je »organizacijska dovršenost proizvodnega procesa«. Na prvi pogled se zdi, da bo ocena po tem kriteriju odvisna od subjektivnega mnenja ocenjevalca. Iz predloga navodil pa vidimo, da temu ni tako. Navodilo pravi:

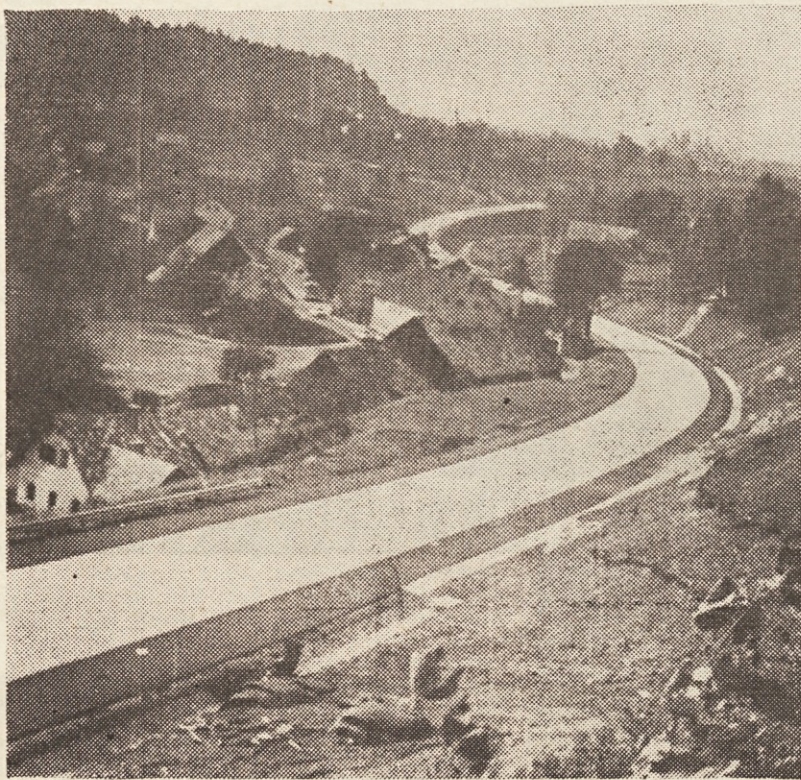
Ocene po tem kriteriju so:

- prav dobra (4),
- dobra (3),
- primerna (2), (nevtralna ocena)
- slaba (1).

a) Oceno »prav dobro« prejme objekt, za katerega je izdelan kompletni elaborat priprave dela in se izdelujejo mesečni operativni plani ter dela odvijajo po organizaciji in s sredstvi ter pomožnimi konstrukcijami, predvidenimi v tem elaboratu. Betonarna mora biti s težinskim doziranjem, receptura betona kontrolirana, pomožne konstrukcije računsko kontrolirane, red na gradbišču vzoren: urediv delovišča mora ustrezati organizacijski shemi. Za opazje se uporabljajo sodobna sredstva in sistemi.

b) Oceno »dobro« prejme objekt, na katerem so od priprave dela izdelani vsaj organizacijska shema in operativni plan, dela so organizirana v smislu tega elaborata, pomožne konstrukcije so izračunane in projektirane, beton se izvaja po določeni recepturi, kjer je agregat sestavljen iz več frakcij s težinskim doziranjem. Uporabljajo se sodobni opazi in sistemi dela.

c) Oceno »primerno« prejme objekt, na katerem je delo organizirano po izdelani organizacijski shemi, uporabljena so sodobna

Nedavno je bil na gorenjski cesti slovesno odprt prvi del ceste, ki sta jo gradili naši poslovni enoti Jesenice in Ljubljana

sredstva za opaženje, betonarna je klasična, a receptura kontrolirana, pomožne konstrukcije vsaj deloma računane. Urejenost gradbišča je očitna.

d) Oceno »slabo« prejme objekt, na katerem se delo odvija brez predhodnje organizacijske sheme, stihijno in neurejeno, brez uporabe sodobnih sistemov, pomožnih konstrukcij ali delovnih metod.

Ocena sektorja z več objekti je rezultat izračunanega poprečja vseh objektov.

Iz tega je razvidno, da dejansko ne gre več za subjektivno ocenjevanje, ampak le za ugotavljanje stanja. Prizadej si takorekoč svojo oceno izračuna sam, iz tabele pa bo videl, koliko je dobil dodatnih točk in si s temi lahko izračuna premijo, ki mu za določeno razdobje pripada. Tako so obdelani vsi kriteriji. Če upoštevamo, da bo mogoče sistem stalno izpopolnjevati, potem pač lahko pričakujemo, da bo sistem odigral stimulatивно vlogo.

Zbiranje podatkov za polletne ocene po posameznih kriterijih že teče. Ker bo del ocen znan šele potem, ko bodo polletne bilance gotove, bo mogoče polletne premije izračunati v avgustu.

ing. JOZE URSIC

Atestiranje materiala je nujno

Če tega ne storimo, se lahko zgodi, da objekta komisija ne prevzame

V letošnjem letu so se začeli pojavljati primeri, da komisije za tehnični prevzem odklonijo prevzem objekta zaradi tega, ker objekt ni take kvalitete, kot je zahtevana in ker niso pripravili atestov za material, uporabljen pri gradnji objekta.

Danes bomo navedli tipičen primer take gradnje iz okolice Ljubljane. Gradnja sama ni bila obsežna, bila je pa dokaj zahtevna. Beton bi moral biti tako dobro ugrajen, da bi bil vodonepropusten in da bi vzdržal pritisk zajezeno vode.

Zal izvajalci tega dela niso speljali tako, da bi bilo ugodeno vsem tem zahtevam. Ko je komisija za tehnični prevzem zahtevala ateste za ugrajeni material, tudi teh ni bilo in objekta niso prevzeli.

Razumljivo je, da zaradi takih nepravilnosti trpi ugled podjetja in da v prihodnje ne bi več prišlo do takih zadev, navajamo kratko pojasnilo o atestiranju materiala.

Odredba o atestiranju gradbenega materiala, ki je izšla že pred dvema letoma, zahteva, da se sme le z atestom uporabljati tale material:

- cement,
- betonsko in profilirano jeklo,
- material za električne, vodovodne, kanalizacijske in toplotne instalacije,
- material za izolacijo vlage, toplotne in zvoka,
- okovje in drugi kovinski elementi za okna in vrata, od katerih je odvisna njihova trajnost,
- drug material, za katerega so predpisani obvezni jug. standardi.

Material je treba dati v preiskavo pred uporabo, kar je še posebej važno za cement in betonsko železo.

Na gradbišča pride pogosto material, ki ne ustreza pogojem jugoslovanskih standardov. Običajno rečejo na gradbišču: »tak material smo dobili, pa ga moramo tudi uporabiti«. To je deloma res, res pa je tudi, da se nobeno gradbišče ni naročilo materiala tako, da bi preciziralo kvaliteto materiala, ki ga naroča, po jugoslovanskem standardu.

Dosedanje izkušnje nam jasno povedo, da je treba posvetiti precejšnjo pozornost naročanju in atestiranju materiala, s čimer se bomo ognili vsem neprijetnostim, ki nastopajo pri tehničnih prevzemih objektov.

ing. Milivoj Sircelj

vorili o šoferjih in njihovem uspešnem delu.

Le za trenutek smo ustavili šoferja Franca Erjavca, ki vozi avtomobil OM — št. 116-04. V podjetju je že polnih 12 let in je zadovoljen. Dejal je, da tudi drugje ni boljše. Kaj bi izbral podjetja, ko Gradis že dobro poznam. Pravi, da bodo praznik šoferjev praznovali letos pri Kirnu v Podpeči in upa, da se bodo dobro imeli. Tov. Erjavce je pri podjetju prevozil že čez milijon kilometrov.

Šoferju tov. Erjavcu in vsem šoferjem iskreno čestitamo k prazniku šoferjev ter jim želimo srečno vožnjo!

C.

Le 64 vajencev imamo

Sprejmemo lahko tudi mladince z nepopolno osemletko

Tesarjev, zidarjev, strojnikov in železokrivcev nam glede na naše proizvodne naloge v letošnjem letu občutno manjka in bomo nujno morali kaj učinkovitega storiti. Res, da so nam glede delavcev priskočila na pomoč ostala podjetja kot npr. »Rad« iz Beograda, pa »Slovenija ceste«, itd., toda to je le začasna rešitev, kajti ustrezne kadre si moramo vzgojiti sami.

Po analizi centra za izobraževanje je v zadnjih letih končalo študij 71 študentov štipendistov, preko raznih tečajev in seminarjev je šlo preko 600 delavcev. Od vseh, ki so obiskovali razne tečaje in študentov, ki smo jih štipendirali, je danes v podjetju še 95%. Torej je to smotrna investicija in koristen naložen kapital. V letošnjem letu smo povečali število štipendistov na 200 ter iz sredstev za izobraževanje namenili 36.694.000 dinarjev.

Mnogo na slabšem pa smo z vajenci. Po razpoložljivih podatkih je v zadnjih treh letih končalo učenje 125 vajencev, vendar števila nismo sproti dopolnjevali, kar je povzročilo, da imamo danes v gradbeni operativi le 64 vajencev. Nekatere poslovne enote, kot so Celje, Kranj itd. pa so popolnoma brez vajencev.

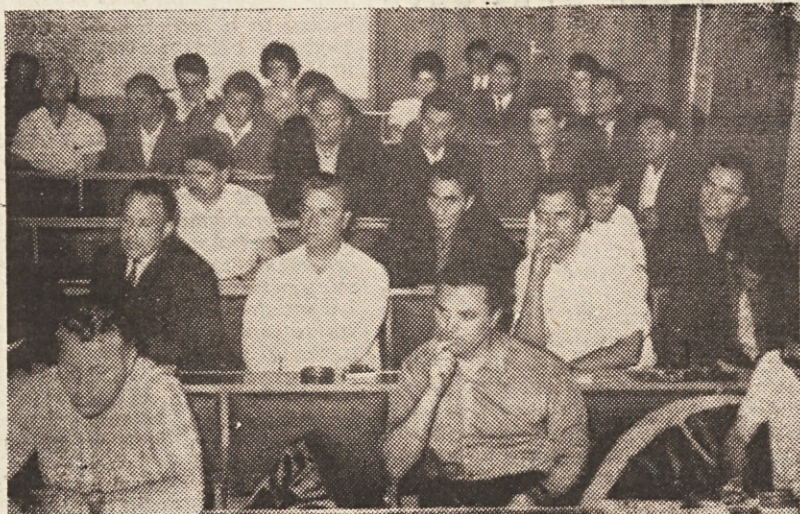
Res je, da je vzgoja vajencev mnogo dražja, kot je poučevanje na delovnem mestu, toda vzporedno s priučevanjem moramo vzgojiti zidarje, tesarje in strojnike širokega profila.

Da bi povečali število vajencev v gradbeništvu, je gospodarska zbornica SRS s posebno okrožnico sporočila, da se v gradbeništvu lahko izjemoma, to je zaradi kritičnega dotoka novih kadrov, sklone učna pogodba tudi s kandidatom, ki nima po sedanjih predpisih končane osemletke. Torej se lahko sklone učna pogodba tudi z učenci, ki so uspešno končali le 7 razredov osnovne šole.

Za vajence, ki nimajo končane osemletke, bodo v okviru centra za izobraževanje organizirani posebni tečaji, ki pa se ne bodo šteli v učno dobo. Učna doba se poveča na tri leta. Pri vključevanju vajencev imajo prednost otroci članov našega kolektiva.

V okviru centra za izobraževanje bo v letošnjem letu organizirana tudi posebna šola za strojnike. Naš sistem izobraževanja nam daje možnosti temeljitega strokovnega izpopolnjevanja na vseh področjih, zato bomo tudi naša prizadevanja v tej smeri temeljito izpopolnili.

C.

S posvetovanja v Bihaču. Del udeležencev posvetovanja pri poslušanju uvodnega referata

RAZGOVOR V BIHAČU

V Bihaču so se 23. junija zbrali predstavniki SZDL in zavodov za zaposlovanje delavcev BIH ter predstavniki političnih forumov in Zavoda za zaposlovanje delavcev Slovenije. Na sestanku so v glavnem razpravljali o aktualnih problemih v zvezi z zaposlovanjem delavcev iz Bosne. Med drugimi se je sestanka udeležil tudi predsednik RO sindikata gradbincev Lojze Capuder.

Različni načini pridobivanja in vključevanja novih delavcev, predvsem iz sosednjih republik, so v letošnjem letu povzročili v podjetju že več problemov. Zaradi neorganiziranega dela in premalo koordinacije je nastal zastoj pri sprejemanju novih delavcev. Prišlo je celo do konfliktnih situacij, ki so terjale hitre in energične rešitve. Da bi se izognili tem in podobnim problemom, so Bihaču sklenili, naj bi v prihodnje sprejemali nove delavce organizirano in samo preko zavodov za zaposlovanje. Ker delavcev v Sloveniji manjka, bomo vedno bolj prisiljeni usmerjati se na dotok delavcev iz drugih republik. Demografske analize nam kažejo, da se število zaposlenih iz drugih republik stalno dviga. Tako smo imeli leta 1960 47% delavcev iz drugih republik, zdaj jih je že 63%. V nekaterih poslovnih enotah pa celo 85%.

Kljub temu, da si prizadevamo za ustale delavcev, da uvajamo sodoben način gradnje in novo mehanizacijo, nam manjka ljudi zmeraj več. Raste tudi fluktuacija, pred-

vsem delavcev iz drugih republik. Če torej nečemo, da bi se število zaposlenih dvigalo in če hočemo zmanjšati fluktuacijo moramo za organizacijo zaposlovanja bolj poskrbeti. O problemih zaposlovanja si bodo delavci pred zaposlitvijo so razpravljale tudi naše sindikalne podružnice. Posebno živahna je bila razprava na gradbenem vodstvu v Mariboru.

Na sestanku v Bihaču so razpravljali tudi o izobraževanju. Tako je zavod za zaposlovanje ustanovil poseben center za izobraževanje, kjer lahko pridobijo temeljno znanje v poklicu. V centru v Bihaču se je vključilo tudi naše podjetje ter je prva skupina tečajnikov že prišla na Jesenice. Od uspeha in dela te skupine je odvisno tudi naše nadaljnje sodelovanje s centrom za izobraževanje v Bihaču.

Posvetovanje v Bihaču je bilo zelo uspešno in koristno, sprejeti sklepi pa so v skladu z zaključki posvetovanja o zaposlovanju delavcev v gradbeništvu, ki jih je sprejel republiški sindikat gradbenih delavcev Slovenije.

C.

Vsem šoferjem - srečno vožnjo!

13. julij je praznik šoferjev. Ta dan se spominjamo dogodka, ko so tega dne leta 1943 stopile pri Zuzemberku v akcijo prve partizanske mobilne enote.

Praznik šoferjev praznujejo tudi naši šoferji, ki jih pri Gradisu ni malo. 80 šoferjev na tovornih avtomobilih, 15 na osebnih ter nešteto šoferjev z lastnimi avtomobili. Šoferji na kamionih so v prvem polletju prevozili okrog 650 tisoč ton-skih kilometrov. Večina šoferjev vozi pri nas že vrsto let. Čez 20 šoferjev je, ki v zadnjih 3 letih niso imeli nobenega disciplinskega prestopka ali prekrška.

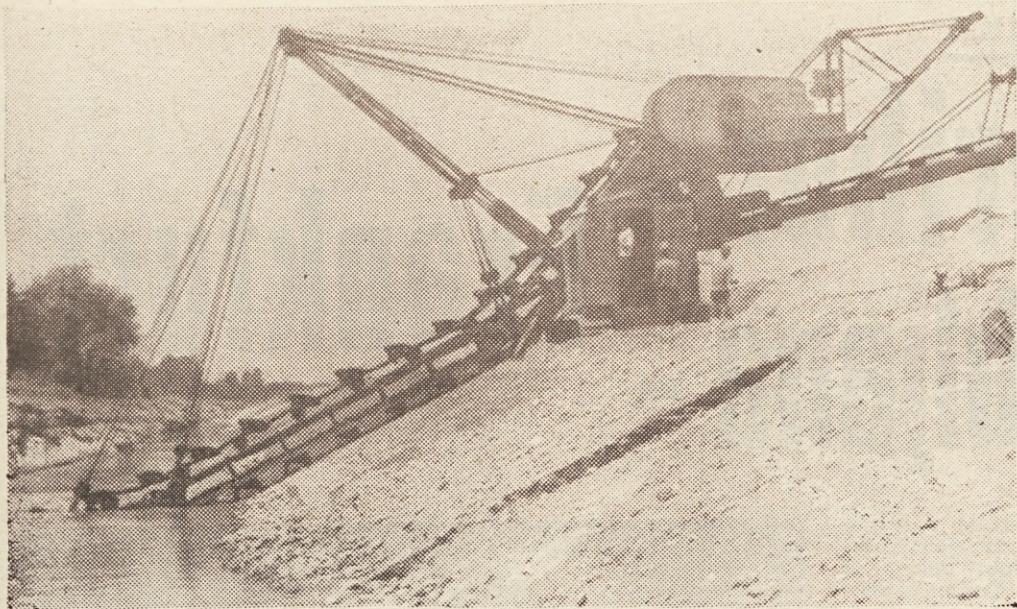
Seveda ne manjka tudi nediscipliniranih. Posebno pohvalo glede discipline, vztrajnosti in strokovnosti v službi pa si zaslužijo Vinko Jerman, Franc Erjavce, Ernest Gregorič, Franc Fras, Knehtl in še mnogo drugih.

Glede na specifičnost dela v gradbeništvu delajo naši šoferji pod zelo težkimi pogoji, saj so stalno na terenu, ločeni od družine, v blatu, mrazu in snegu.

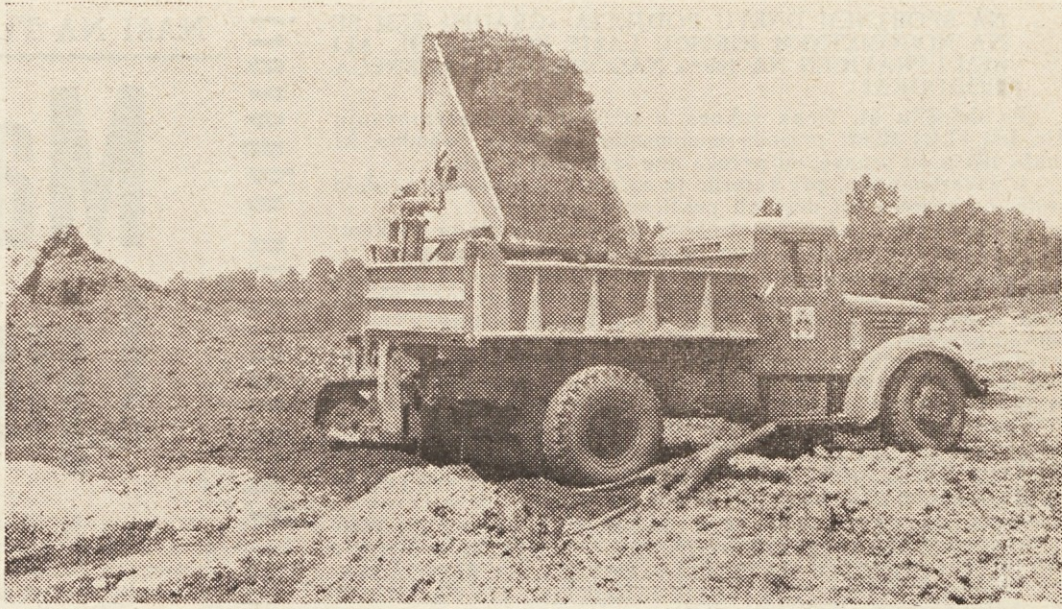
Letos je 8 šoferjev prejelo posebno akontacijo na osebni dohodek kot vzorni in vestni šoferji, saj so prevozili nad 80 tisoč kilometrov brez popravila. Največ ton-skih kilometrov (90 tisoč) je prevozil šofer Knehtl iz Maribora z avtomobilom MAZ. Se bi lahko go-

Šofer Franc Erjavce je pri Gradisu prevozil že preko milijon km.

Od ranega jutra do poznega večera koplje bager strugo bodočega kanala.

Ni lahko delo v takšnih kupih mehke zemlje v zamočvirjenem terenu, kjer se težkim tovornjakom udara do osi

Hajdoše - naše veliko gradbišče

Ze nekaj tednov ropočejo naši stroji na velikem novem gradbišču — na raztegnjenem gradbišču nove hidroelektrarne Srednja Drava I, ki se razteza od Maribora pa prav do Ptujja. Tu bo podjetje »Tehnogradnje« iz Maribora zgradilo veliko novo hidroelektrarno, ki bo začela s prvim agregatom obratovati že konec leta 1966. Naše podjetje je kot kooperant prevzelo tudi precejšen kos naloge, namreč izkop več kot polovice odtočnega kanala (od km 18.500 do 21.700), razen tega pa bo treba čez pretočni kanal zgraditi še osem mostov. Vsekakor ne ravno majhna naloga, če pomislimo, da je naloga »Gradis« pri izkopu odtočnega kanala izražena v kubičnih metrih precej čez milijon — okrog 1.200.000 kubičnih metrov materiala bo treba izkopati, da bo kanal izgovljen.

Ker večina naših bralcev verjetno še ne ve dosti o novi hidroelektrarni na Dravi, naj najprej postrežemo z nekaterimi tehničnimi podatki.

Bodoča hidroelektrarna Srednja Drava I je pretočno-derivacijskega tipa. Celotna investicija je preračunana na okrog 20 milijard dinarjev, od tega je okrog 80% zveznih bančnih kreditov, ostalo pa lastna udeležba investitorja oziroma republiški krediti. Pretočni kanal bo speljan od Maribora, kjer bo blizu tovarne »Svila« na Melju zgrajen jez, preko Dravskega polja in se bo izlival v Dravo prav blizu Ptujja. Celoten kanal bo dolg okrog 23 km, od tega bo 17 km dovodnega kanala, ki bo segal od Maribora do vasi Zlatoličje, kjer bo stala strojnica. Ta del kanala bo obložen z nepropustno oblogo, torej betoniran. Od Zlatoličja do izliva v Dravo pri Ptujju je odvodni kanal, ki bo dolg okrog 6 km. Ta del kanala seveda ne bo betoniran. Računajo, da bo na celotnem kanalu treba izkopati približno 8 milijonov kubičnih metrov materiala.

Strojnica v Zlatoličju bo vkopana precej globoko v zemljo (okrog 40 m globoko). V njej bosta dva agregata s skupno močjo 153 MW (megavatov). Ob srednje mokrem letu bo ta elektrarna lahko na leto proizvedla približno 658.000 kilovatih ur. Moč obeh agregatov je za 6,5 MW večja kot moč vseh treh agregatov v hidrocentrali Ožbolt. Padec vode znaša v kanalu 33 m, pretok vode v sekundi pa 450 m³. Poudariti je treba, da bo tudi ta elektrarna učinkovito dopolnjevala elektrarne jadranskega področja, saj je Drava znana kot edina reka v Jugoslaviji, ki ima tudi poleti dovolj vode, ki jo dobiva s področja svojega izvira (Alpe, talci se sneg in ledeniki), medtem ko so jadranske reke polne vode jeseni, pozimi in spomladi, poleti pa skoraj usahnejo. Izgradnja strojnice bo precej obsežno delo, saj bo samo za strojnico in zaježitveni objekt na Melju treba okrog 150.000 m³ betona.

Odtočni kanal, ki ga bo v glavnem zgradilo naše podjetje, sega od Zlatoličja do Ptujja. Kanal ne bo betoniran, globina vode v njem je predvidena od 8 do 10 m. Na dnu bo kanal širok 19 m, zgoraj pa od 70 do 80 m. Razlika med dovodnim in odvodnim kanalom je precejšnja (14 metrov), kar predstavlja za graditelje odvodnega kanala znaten napor. Velika težava je tudi v tem, ker poteka gradnja odvodnega kanala na zelo neugodnem terenu, na mulju in močvirnatih tleh, kar seveda otežkoča odvoz materiala in tudi izkop sam. Cez celoten kanal bo naše podjetje zgradilo tudi 8 betonskih mostov.

Po planu mora prvi agregat v novi elektrarni začeti dajati elek-

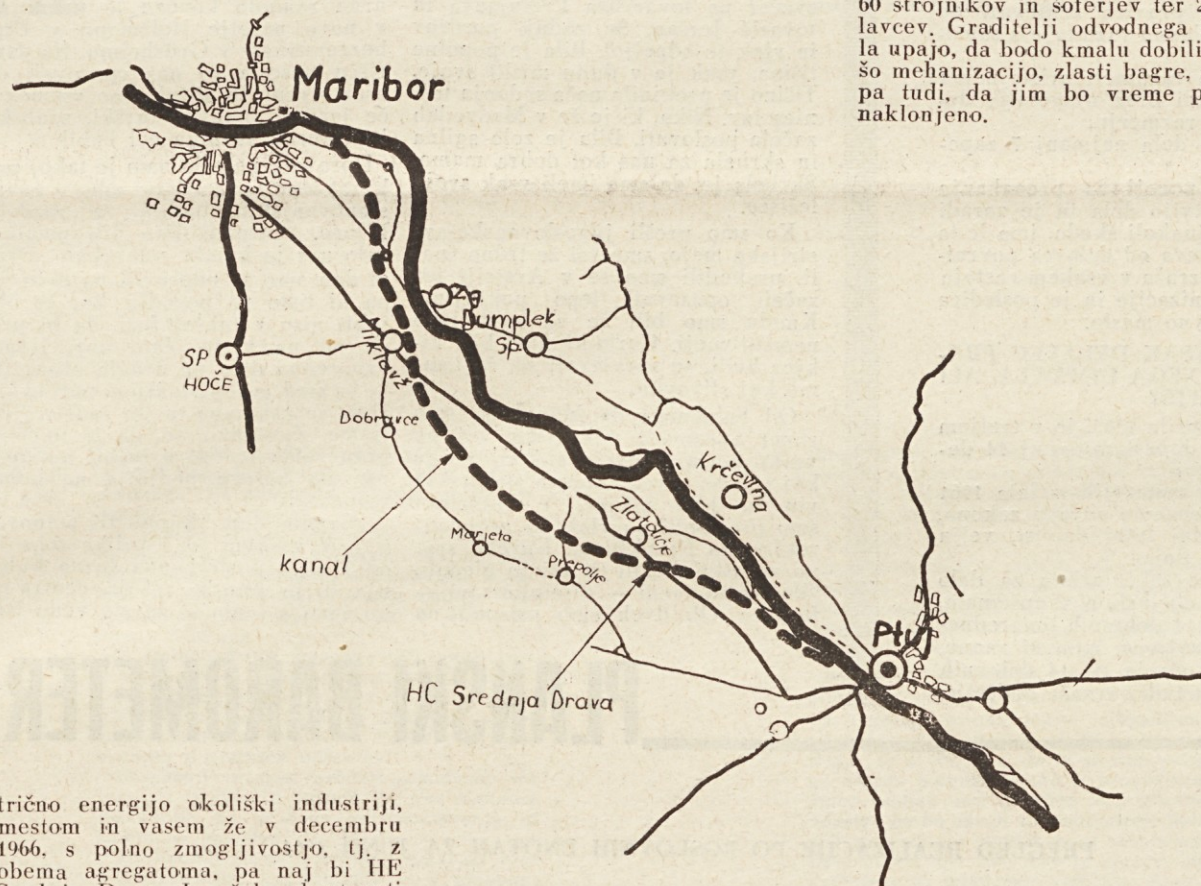
tomobilov znamke MAZ in 2 avtomobila znamke KRAZ. Vrh tega je na gradbišču tudi več bagrov, ki kopljejo za naše podjetje.

»Največja težava za nas je težak, močvirnat teren«, je pripovedoval delovodja Aleksander Skerlak. »Posod je polno mulja in nasploh je teren mehak, tako da težki tovornjaki večkrat le s težavo izpeljejo tovar na določeno mesto. Močno nam primanjkuje tudi bagrov. Morali bi imeti šest bagrov, na primer znamke UB-1. Pred kratkim smo si izposodili bager pri podjetju »Agrotransport« iz Ptujja. Zal pa je bil bager tako zastarel in izrabljen, da je včasih delal le eno uro na dan, ves ostali čas pa smo

porabili za popravila. Če veste, da ima tak bager dnevno normo od 500 do 600 kubikov, izposojeni pa je v celem mesecu izkopal le okrog 2000 kubičnih metrov, potem je jasno, da s takšno mehanizacijo ne moreš dosti opraviti.«

Graditelji odvodnega kanala se sicer ne bojijo težav, čeprav se tudi zavedajo, da delo ne bo lahko. Naloga, ki jih čaka, je res velika (milijon kubikov izkopa), vse pa je odvisno od tega, kakšna bo letošnja zima. Če bo dovolj mraza, bo izkop in odvoz verjetno precej lažji, kot pa če bo zima mila in močvirnat teren ne bo zmrznil.

Trenutno je na Hajdošah 16 šoferjev in strojnikov in 24 delavcev, po planu pa bi jih moralo biti v polni sezoni na tem gradbišču okrog 60 strojnikov in šoferjev ter 20 delavcev. Graditelji odvodnega kanala upajo, da bodo kmalu dobili boljšo mehanizacijo, zlasti bagre, upajo pa tudi, da jim bo vreme pozimi naklonjeno.

trično energijo okoliški industriji, mestom in vasem že v decembru 1966, s polno zmogljivostjo, tj. z obema agregatoma, pa naj bi HE Srednja Drava I začela obratovati šele leta 1969.

Močvirnat teren — velika ovira, primanjkuje bagrov in druge dobre mehanizacije

Ravno 7. junija so na novo gradbišče pri Hajdošah, kjer zdaj »Gradisova« četa koplje odtočni kanal, prišli prvi ljudje, takoj za njimi pa še stroji. Zdaj stoji tu prva baraka, v kateri so ljudje in nekaj pisarn, v kratkem bo vseljena še ena baraka (za prenočišče). Tako bo v prvi in drugi baraki nad 50 ležišč, kar je dovolj za trenutne potrebe, prispeli pa so že tudi deli za tretjo barako, ki pa jo bodo postavili pozneje. Te dni še tudi kopljejo temelje za mehanično delavnico, izkopati pa je treba tudi 20-kubični rezervoar za gorivo in črpalko, zgraditi pa je treba tudi 10 m dolgo rampo za pregled oziroma popravilo vozil.

Na travnikih v bližini Drave je že nekaj tednov vse živo. Bagri kopljejo strugo za bodoči odvodni kanal, avtomobili pa odvažajo material na deponijo. »Brojno stanje« na tem velikem gradbišču je 7 av-

RAZPIS

Obveščamo vse člane kolektiva, predvsem kvalificirane gradbene delavce, da zaradi razširitve dela v ZR Nemčiji ponovno iščemo in zbiramo interese, ki bi bili pripravljeni še letos ter v začetku drugega leta oditi na šestmesečno organizirano delo v ZR Nemčiji.

Prijavijo se lahko vsi, ki se čutijo sposobne za opravljanje kvalificiranih del, kot so tesarska, zidarska, železokrivska in betonarska dela, in ki imajo veselje do dela v tujini.

Člani kolektiva, ki se bodo odločili za delo v tujini, naj napravijo pismeno prošnjo na kadrovske sektor centrale podjetja. Prošnja naj obsega tele podatke:

1. Priimek, ime in očetovo ime,
2. Dan, mesec in kraj rojstva,
3. Stan: samski, poročen, ločen,
4. Poklic in delo, ki ga opravlja,
5. Zaposlen pri ednici podjetja, od ... navesti skupno število let v dotičnem poklicu,
6. Stalno bivališče, točen naslov, kraj, občina itd.

S prijavo se vsak obveže, da se bo držal napotkov pristojnih služb glede potrebne dokumentacije, predpisane za odhod na delo v inozemstvo. Prijava še ni dokončna obveza.

Rok za vlaganje prošenj je 20. avgust 1964.

Kadrovska služba centrale podjetja

Zakaj manjka vibratorjev?

V zadnji številki »Gradisovega vestnika« smo brali, da nam močno primanjkuje tudi vibratorjevo. To je res, vendar ...

Vendar pa je tudi res, da vibratorje uporabljamo za taka dela, za katera niso grajeni in zaradi česar se vibratorji uničujejo mnogo hitreje, kot je to potrebno. Naj opišem nepravilno in za vibrator zelo škodljivo uporabo.

Betonirali so temelje dveh stolpnih, žerjav je v posodah ožil beton. Ker se beton iz posode ni hotel sam iztestiti, je delavec v prisotnosti delovodje vsakokrat položil delujoči vibrator na železno ogrodje, po katerem je vibrator veselo poskakoval. Da tako uporabljen vibrator ne bo dolgo delal, menda nisi vemo, zato si zapomnimo: Vibrator uporabljaj samo za zgoščevanje betona!

ing. Milivoj Sircelj

Člani DSP

Se trije novoizvoljeni člani centralnega delavskega sveta: Jurij Bosilj, Janez Plemelj, Franc Cepelj

Sklepi organov samoupravljanja

UO podjetja

SKLEPI

1. redne seje upravnega odbora podjetja, ki se je vršila dne 29. junija 1964 na centrali podjetja v Ljubljani

1. Za predsednika upravnega odbora podjetja se izvoli dipl. ing. Rudija Cerkovnika.

2. Za namestnika predsednika se izvoli Vinko Berglez.

3. Za predstavnika podjetja, ki je dolžan podati izjavo na dopis službe družbenega knjigovodstva pri Narodni banki Jugoslavije, centrala za SR Slovenijo, Ljubljana pod št. 08/5/1471/3/1-64 z dne 10. 6. 1964 se imenuje Peter Kunej, šef pravnega oddelka splošne službe podjetja.

Predsednik upravnega odbora:
Rudi Cerkovnik, dipl. ing.

DS podjetja

SKLEPI

I. rednega zasedanja delavskega sveta podjetja, ki se je vršilo dne 29. junija 1964 v Ljubljani

1. Za zapisničarja se izvoli tov. Nuša Piškur, za overovatelja pa tov. ing. Rudi Cerkovnik in tov. Osvin Novak.

Člani ing. Vasle Branko
Colovini Bruno
Rizmal Ludvik
Košir Janko
Berglez Vinko
Plemelj Vinko
ing. Cerkovnik Rudi
Bosilj Jurij
Florjančič Vinko
Kuštrin Janez
Roškar Oton
Lovšin Alojz
ing. Perčič Stanislav
Cepuš Alojz

Namestniki

Remec Alojz
Damijan Vinko
Pigner Ivan
Pečlin Vojteh
Martinčič Janez
Lunar Jože
Novak Osvin
Berčič Marjan
Tufekčič Sulejman
Ilovkar Leopold
Veit Vinko
Novak Rudi
Kutnjak Franc
Škrjanec Marija

Enota OGP Ljubljana
Ljubljana-okolice
KO Maribor
KO Ljubljana
SPO Ljubljana
Jesenice
Biro
Ravne
Ljubljana
Škofja Loka
Maribor
Koper
Kranj
centrala

2. Za verifikacijsko komisijo se izvolijo naslednji člani:

Berčič Marjan,
Roškar Oton,
Lukač Božo.

3. Poročilo predsednika volilne komisije tov. Kuneja se vzame na znanje.

4. Poročilo predsednika verifikacijske komisije tov. Roškarja se vzame na znanje in potrdi mandat članov delavskega sveta.

5. Za predsednika delavskega sveta podjetja se izvoli tov. Boža Lukača (GV Jesenice), za njegovega namestnika pa tov. Janeza Plemlija (GR Ljubljana-okolica).

6. Poročilo namestnika upravnega odbora podjetja tov. Marjana Primožiča se vzame na znanje.

7. Delavski svet podjetja na podlagi sklepčnosti svojih članov razreši dosedanjí upravni odbor podjetja.

8. Delavski svet izvoli v verifikacijsko komisijo za volitve novega upravnega odbora na predlog tov. Veita v smislu čl. 48 temeljnega zakona o volitvah delavskih svetov in drugih organov upravljanja v delovnih organizacijah naslednja člana: Ivana Pignerja in Martina Pečovnika.

9. Predlog članov delavskega sveta za kandidate v upravni odbor je delavski svet v celoti osvojil. Upravni odbor je bil izvoljen na podlagi tajnega glasovanja v naslednjem sestavu:

10. V stalne komisije delavskega sveta podjetja se imenujejo naslednji tovariši:

a) v komisijo za perspektivni program in razvoj podjetja ter letni gospodarski načrt:

ing. Vasle Branko, predsednik
ing. Maister Borut, član
ing. Peteln Alfred, član
ing. Uršič Jože, član
Berglez Vinko, član
ing. Mesarič Stefan, član
ing. Sever Dragovan, član

b) v kadrovske komisije:

ing. Mesarič Stefan, predsednik
ing. Sever Dragovan, član
Roškar Oton, član
Martinšek Anton, član
Ilovar Leopold, član
ing. Uršič Jože, član

c) v komisijo za notranjo delitev:

ing. Skulj Saša, predsednik
Keršič Ivan, član
ing. Sever Dragovan, član
Zupančič Rajko, član
Zorž Miro, član

č) v komisijo za zdravstveno in tehnično varstvo delavca:

Kuštrin Janez, predsednik
ing. Sircelj Milivoj, član
Snajder Ludvik, član
Jeršan Jernej, član
Skofic Janez, član

d) v komisijo za prevzem, odprodajo in odpis osnovnih sredstev ter sredstev skupne porabe:

Berglez Vinko, predsednik
Košir Janko, član
Zupan Janez, član

e) v komisijo za racionalizacijo:

ing. Cerkovnik Rudi, predsednik
Polak Mirko, član
ing. Lah Ivan, član
ing. Marinčič Franc, član
ing. Peteln Alfred, član

f) v komisijo za prevzem lastnih gradbenih investicij:

Damjan Vinko, predsednik
ing. Sircelj Milivoj, član
Ravnikar Iko, član

g) v komisijo za investicije:

ing. Maister Borut, predsednik
ing. Uršič Jože, član
Ravnikar Iko, član
ing. Gričar Janez, član
ing. Peteln Alfred, član
Martinšek Anton, član

Delavski svet poslovnih enot imenuje še po enega člana.

h) v komisijo za sklepanje in razvezo delovnih razmerij:

Erjavec Frančiška, predsednik
ing. Brenčič Ignac, član
Kumer Franc, član
Bačer Albin, član
Poljšak Lidija, član

i) v komisijo za odobravanje posojila za stanovanjsko individualno gradnjo:

Pečlin Vojteh, predsednik
Ravnikar Iko, član
Zupančič Rajko, član

j) v komisijo za prošnje in pritožbe:

Martinčič Janez, predsednik
Kloboves-Marc Emilija, član
Damijan Vinko, član

k) v komisijo za skupno potrošnjo:

Keršič Ivan, predsednik
Zupančič Rajko, član
Veit Vinko, član
Košuta Leander, član
Lenšček Anica, član

l) v komisijo za kaznovanje in kršitev delovne discipline — disciplinska komisija:

ing. Perčič Stanislav, predsednik
Kunej Peter, član
Florjančič Vinko, član
Piškur Nuša, član

m) upravni odbor Centra za izobraževanje:

Roškar Oton, predsednik
ing. Kiler Mitja, član
Pogačnik Ivanka, član
Cepuš Lojze, član
ing. Pogačnik Anton, član
ing. Sever Dragovan, član

Košir Janko, član
Vovk Franc, član
Ravnikar Iko, član

n) upravni odbor počitniških domov:

Hovar Leopold, predsednik

Janžekovič Lado, član

Zupančič Rajko, član

o) uredniški odbor Gradisovega vestnika:

Cepuš Lojze, odgovorni urednik

ing. Uršič Jože, član

Zupančič Rajko, član

Martinšek Anton, član

Vede ing. Boris, član

p) v arbitražni svet podjetja:

Kunej Peter, predsednik

Berčič Marjan, član

Remec Alojz, član

Zajc Jože, član

Pančur Janez, član

r) v strokovni svet za razvojno-tehnično dejavnost in projektiranje:

ing. Uršič Jože, predsednik

ing. Peteln Alfred, član

ing. Maister Borut, član

ing. Mesarič Stefan, član

ing. Skulj Saša, član

ing. Marinčič Franc, član

ing. Gačnik Franc, član

ing. Skaberne Ljudevit, član

10. Delavski svet potrdi že obstoječe občasne komisije in ponovno imenuje člane komisij z nekaterimi spremembami:

a) komisijo za izdelavo statuta podjetja:

ing. Skulj Saša, predsednik

ing. Uršič Jože, član

Martinšek Anton, član

Zupančič Rajko, član

Praprotnik Berto, član

b) komisija za organizacijo priprav za 42-urni delovni teden:

Kapelj Jože, predsednik

Zupančič Rajko, član

Košir Janko, član

Drajfoner Franc, član

Cepuš Alojz, član

11. Delavski svet potrdi pravilnik o nagrajevanju strokovnega kadra in organizatorjev proizvodnje, kakor je bil predložen v razpravo dne 6. 6. 1964 s temi spremembami na osnovi pripomb poslovnih enot in predlogov posameznih članov delavskega sveta na seji:

člen 10 — črta se točka 9,

člen 11 — odpiše se točka 5 »Kadrovanje»,

člen 12 — črta se točka 7,

člen 13 — črta se točka 6,

člen 16 se dopolni z novim odstavkom:

»Navodilo, s katerim predpiše upravni odbor podjetja način ocenjevanja, mora vsebovati taka določila, da so pogoji za dosego posameznih ocen po kriterijih, določenih po tem pravilniku v naprej predpisani in da ocenjevanje dejansko predstavlja le ugotavljanje stanja, kakršno je v enoti, oziroma stanja, ugotovljenega po že vpeljanih evidencah o zasledovanju poslovanja. Po tem navodilu opravijo ocenjevanje ustrezne strokovne službe na centrali podjetja.

člen 17 — pod tč. b se dopiše:

samostojni kalkulant

šef nabave oziroma nabavni referent

člen 17 — pod tč. c se dopiše:

samostojni kalkulant

šef nabave oziroma nabavni referent

12. Delavski svet potrdi — v celoti kot je bil predložen — pravilnik o strokovni izobrazbi in praksi delavcev podjetja, ki delajo investicijsko-tehnično dokumentacijo, ter oseb, ki vodijo posamezne vrste del pri graditvi investicijskih objektov.

13. Delavski svet podjetja odobri prodajo 2 buldozerjev Ensaldo, s potrebnimi rezervnimi deli v višini 4.000.000 din, ker je nujno popravilo nerentabilno.

14. Delavski svet odobri, da se brezplačno odstopi stari, že popolnoma odpisani varilni transformator Muzeju za varilno tehniko pri Zavodu za varjenje v Ljubljani.

15. Delavski svet sprejme sklep, da se naše podjetje vključi v poslovno združenje proizvajalcev strojev in opreme za gradbeništvo in industrijo gradbenega materiala »GRAMEX«. Članarina znaša 1 promile.

Za osnovo članarine se vzame realizacijo izdelave novih strojev v Kovinskem obratu Ljubljana in Maribor v višini 350.000.000 din letno. 70 % članarine se vplača iz investicijskih sredstev, 30 % članarine pa iz materialnih stroškov.

Za podpisnika pogodbe se določi glavnega direktorja ing. Huga Keržana.

16. Za člane upravnega odbora poslovnega združenja »GRAMEX« se imenuje predstavnik podjetja tov. Martinška Antona, za njegovega namestnika pa ing. Franca Marinčiča.

17. Vloga hišnega sveta Ptujška 20. za delno pomoč za popravilo hiše se odstopi gospodarsko-finančni službi na centrali podjetja.

Overovatelj:
ing. Rudi Cerkovnik l. r.
Osvin Növak
Predsednik delavskega sveta:
Božo Lukač

Delavski svet gradbenega vodstva Celje

Z A P I S N I K

I. redne seje novoizvoljenega delavskega sveta gradbenega vodstva Celje, dne 26. 6. 1964 ob 15.30 uri v sejni sobi uprave v Celju

Dnevni red:

1. Izvolitev zapisnikarja in dveh overovateljev.

2. Poročilo predsednika volilne komisije.

3. Izvolitev predsednika DS in namestnika.

4. Poročilo predsednika UO.

5. Izvolitev novega UO.

6. Razno.

Ad 1. Za stalnega zapisnikarja sej DS je bil na predlog šefa izvoljen Kopušar Marjan, za overovatelja pa Benko Bela in Kiš Friderik.

Ad 2. Poročilo o izidu volitev v delavski svet poslovne enote je podal predsednik volilne komisije Kopušar Marjan.

Predsednik volilne komisije je obvestil člane DS, da je od volitev pa do I. seje samovoljno zapustil edini izvoljen član DS Drago Vugrinec, tako da je število članov DS — 23.

Ad 3. Na predlog Polgarja Pavla je bil soglasno izvoljen za predsednika DS Fošnarič Martin, za njegovega namestnika pa Kiš Friderik.

Ad 4. Predsednik dosedanjega UO Albert Praprotnik je poročal o delu UO za mandatno dobo 1963/64:

a) proizvodna naloga gradb. vodstva: Po sklepu DS podjetja je naše GV zadolženo po planu, da izvrši v letu 1964 dela v vrednosti 1200 milijonov, od tega za 800 milijonov gradbenih del.

Realiziranih del je bilo do konca aprila v vrednosti 393,6 milijonov ali 32,8 celo-

kupne planske zadolžitve. S stanjem 1. 6. 1964 je GV prevzelo skupno del za to leto v vrednosti 1311 milijonov, od tega gradbenih del za 776,7 milijonov.

V tem znesku so zajeta dela na objektih in to: nova terapija v Rogaški Slatini, plavalni bazen v Soštanju, stanovanjski stolpnici na Otoku Celje, Tovarna papirja Radeče, Vodovod Celje—Vitanje in dva stolpica v Velenju.

V Bolnici Celje smo prevzeli nova dela v vrednosti ca. 170 milijonov din.

Pereče vprašanje je trenutno pomanjkanje zidarjev na delovišču v Radečah in Rogaški Slatini ter tesarjev v Radečah za pravočasno dograditev objektov.

Dosedanji rezultat prodaje stanovanj »za trg« je ugoden in imamo za obe stolpnici na Otoku že prodana vsa stanovanja in sklenjene pogodbe.

Predsednik je nato seznanil delavski svet s proizvodnimi kapacitetami in s problemi ob njih.

Predsednik DS Franc Fošnarič predlaga razrešnico staremu upravnemu odboru, kar člani DS z dviganjem rok potrdijo.

Ad 5. Volitve novega upravnega odbora:

Delavski svet je sklenil, da šteje novi upravni odbor 10 članov. V volilno komisijo so bili imenovani Fošnarič Franc kot predsednik DS ter člana Volavšek Ani in Pečovnik Martin.

Rezultat tajnega glasovanja o volitvah v UO poslovne enote:

Za člane UO:

Jamborčič Dragan 20, Kiš Friderik 19, Keršič Ivan 19, Zalik Ivan 19, Polgar Pavel 20, Juvanc Franc 20, Ozebek Viktor 19, Sraka Josip 20, Pečovnik Martin 19, Kopušar Marjan 20 glasov.

Za namestnike:

Horvat Matija 15, Piknjač Anton 17, Benko Bela 13, Rožman Josip 19, Hajdinjak Stefan 17, Srnc Stefan 17, Foršnarič Franc 18, Marič Anto 17, Strašek Franc 18, Plevnik Jože 17 glasov.

Ad 6. Prouči se pravilnik o nagrajevanju strokovnega kadra in organizatorjev proizvodnje po delu, katerega tolmači šef gradbenega vodstva in se na podlagi razprave in pripomb predlaga:

Sklep: Sprejme se predloženi osnutek pravilnika, vendar se predlaga DS podjetja, da upošteva pri sprejemu pravilnika naslednje pripombe:

k čl. 15: Centralo podjetja bi bilo potrebno meriti tudi po kriteriju, kako so bile oce-

njene posamezne enote podjetja. Večje število slabo ocenjenih edinic naj bi vplivalo tudi na znižanje koeficienta K, določenega po kriteriju pod tč. 1 in 2;

k čl. 17:

a) v obračunskih enotah gradbene operative naj bi bil udeležen pri nagrajevanju tudi pomočnik šefa sektorja, ker sektorji z večjim obsegom in delom v smenah zahtevajo kot pomočnika dobrega strokovnjaka;

b) v poslovnih enotah se morajo obvezno nagraditi še nabavni referenti in kalkulant.

c) Petrovič Anton: Glede izpraznitve stanovanja na Ljubljanski 24, ki ga zaseda ing. Kajin, se uredi tako, da bi se stanovanje, ki ga zaseda Salmič Stanko v provizoriju Soštanj oddalo ing. Kajinu, šef gradbenega vodstva pa bo uredil z delodajalcem Salmiča, GP Vegrad, da njemu nudi stanovanje. V nasprotnem primeru uredi, kot je bilo že sklenjeno na tehničnem sestanku, sektor Soštanj dve sobi v provizoriju, v katerega bi se vselilo ing. Kajina in s tem sprostilo stanovanje na Ljubljanski 24 za delovodjo Petrovič Antona.

č) Cvikl Ferdo: Imenovan je vložil prošnjo za odobritev posojila, ker je štipendija za vzdrževanje družine poleg šolanja prenizka. Ker je imenovan dolgoleten član kolektiva, vester in marljiv, se sklone, da se iz sklada skupne porabe odobri posojilo v višini mesečno 20.000 din za čas šolanja na tehnični visoki šoli I. stopnje tj. 2 leti po devet mesecev skupno torej 360.000 din.

Pogoje za odplačilo tega posojila sprejme UO na prihodnji seji.

d) Na predlog šefa gradbenega vodstva tovariša Praprotnika sprejme DS predlog, da vse posle v zvezi z DS in UO (vodenje zapisnikov, pošta, priprava materiala za seje in vse ostalo) prevzame v bodoče tov. Kopušar Marjan, tj. od 1. 7. 1964 in se mu zato prizna oziroma določi mesečno 87 točk k osnovni obračunski postavki.

e) Arčan Franc: Imenovan se pritožuje na disciplinsko odpoved, ki mu je potekla dne 15. 6. 1964. Ker je imenovan že imel več disciplinskih prekrškov in bil že večkrat kaznovan od strani disciplinskega sodišča, sklone DS, da ostane disciplinska odpoved in veljavi in se pritožbi ne ugod.

f) Pritožba Lulića Aleja glede plačila gumijastih škornjev se odstopi upravnemu odboru.

g) Stalne komisije DS se izvolijo na prihodnji seji.

Seja je bila zaključena ob 18.45 uri.

Overovatelj zapisnika:

Bela Benko
Friderik Kiš

Zapisnikar:
Marjan Kopušar

Dodatek k zapisniku I. seje DS gradbenega vodstva »Gradis« Celje z dne 16. 6. 1964.

Ad 6.

h) Vprašanje izplačila potnih stroškov in dnevnice za seje delavskega sveta.

Sklep: Dnevnice pripadajo po pravilniku o potnih stroških, ki jih citira člen 9 omenjenega pravilnika.

i) Benko Bela predlaga, da gradbeno vodstvo kot investitor stolpnice na Otoku prizna sredstva za »likof«.

Sklep: Delavski svet potrdi predlog in prizna za likof na Otoku vsem članom te obračunske enote kranjsko klobaso, 1/2 litra vina in 1/4 kg kruha.

Celje, 30. VI. 1964.

Zapisnikar:
Marjan Kopušar

UO gradbenega vodstva Celje

ZAPISNIK

I. redne seje novoizvoljenega upravnega odbora gradbenega vodstva »Gradis« Celje, ki je bila dne 26. 6. 1964 ob 19. uri v sejni sobi uprave v Celju

Na predlog šefa gradbenega vodstva je bil predlagan za novega predsednika UO tov. Martin Pečovnik, za njegovega namestnika pa Marjan Kopušar.

Člani upravnega odbora sprejmejo predlog in z javnim glasovanjem potrdijo izvolitev za predsednika tov. Martina Pečovnika in za namestnika Marjana Kopušarja.

Seja je bila zaključena ob 19.15.

Predsednik UO: Zapisnikar:
Pečovnik Martin Kopušar Marjan

UO GV Jesenice

SKLEPI

VIII. redne seje upravnega odbora »Gradis«
— Gradbeno vodstvo Jesenice, ki je bila dne
11. 6. 1964 na upravi gradbenega vodstva
Jesenice

1. Poročilo o izvršitvi sklepov zadnje seje se vzame na znanje. Ugotovi se, da so bili vsi sklepi realizirani, razen 23. sklepa, ki se nanaša na odobritev štipendije tov. Plemlju Alojzu na delovodski šoli.

V zvezi s tem se sprejme naslednji sklep: Z ozirom na to, ker se tov. Plemelj Alojz zaenkrat še ni posebno izkazal s sposobnostjo kot nadpoprečen zidar ter samoiniciativen in iznajdljiv, se na njegovo vlogo dokončnega sklepa ne izreče in se tov. Plemlju rok preizkušnje podaljša za 1 mesec. O tem sklepu naj ga obvesti tov. Lukač in njegov brat Tine.

Dokončni sklep o dodelitvi štipendije naj izreče novi UO.

2. Poročilo predsednika o delu upravnega odbora enote v minulih mandatni dobi se vzame na znanje.

3. V zvezi z zadržanjem izplačila potnih stroškov delavcem za prevoz na delo in z dela se sprejme naslednji sklep:

Potni stroški naj se izplačajo v roku enega tedna, in to za en mesec nazaj in za en mesec naprej z odbitkom 600 din.

4. Mohoriču Antonu se na njegovo prošnjo odobri prevoz 2 m² peska iz jeseniškega kamnoloma do Rečice—Bled.

V zvezi s prevozi se sprejme naslednji sklep:

V bodoče prošnji za tovrstne prevoze ni treba vlagati na UO, temveč se prevozi lahko opravijo na željo posameznikov v sporazumu s strojnimi referentom, in to po določeni režijski ceni.

5. Na prošnjo Zidanka Antona za odprodajo 3000 kosov žilindrinih zidakov z odplačilom po 10.000 din mesečno, se sprejme naslednji sklep:

Prošnja se odobri pod naslednjimi pogoji:

a) tov. Zidanek je dolžan predložiti upravi projekt zgradbe, na osnovi katerega bo ugotovljena potreba zidakov.

b) Zidake je prosilec dolžan takoj po prevzemu plačati pri blagajni gradbenega vodstva.

V zvezi s tem se sprejme sklep, da ta kriterij plačila velja za vse člane kolektiva.

6. Zrimu Viljemu se na njegovo vlogo odobri odprodaja naslednjega materiala:

a) 1500 kosov zidne opeke (votle)

b) 5000 kg cementa

in naslednjega nekurantnega materiala

c) votlake LGD, BH 4

č) parket bukov (raznih dolžin)

7. Božu Čadu, Ljubi Tarmanu, Francu Polajnarju, Tinetu Markešu, graditeljem garaž pri SB DOM/1 se odobri posojilo lesa za opaženje plošče garaž ter potrebno količino gramoza.

8. Na prošnjo Stanka Kramarja (sina Stana) — dolgoletnega člana našeg kolektiva in aktivnega političnega delavca in aktivnega člana samoupravnih organov se odobri štipendija s prvim letom študija na srednji tehnični šoli, kolikor bo opravil sprejemni izpit.

9. Mariji Solar z Bleda se prav tako odobri štipendija na II. letniku gradbene srednje tehnične šole.

Prošnji pod 8. in 9. točko se odobrita z ozirom na veliko potrebo po tehničnem kadru na našem gradbenem vodstvu.

10. V zvezi s priporočilom občinskih skupščin naj bi podjetja prispevala občini sredstva za štipendiranje, se potrdi sklep UOP, da to letos z ozirom na to, ker bo podjetje »Gradis« prispevalo 40 milijonov din za gradnjo srednje tehnične šole, ne bo mogóče.

11. Prošnja Marka Sokoloviča za družinsko stanovanje, poslana preko skupščine občine Jesenice, se odstopi stanovanjski komisiji, katera jo bo reševala, ko bo imela na razpolago družinska stanovanja.

12. Stanku Murovcu, 50-letniku, se odobri 15.000 din za nakup darila.

13. Julki Kozina, 50-letnici in ob vstopu v pokoj se odobri nakup darila v znesku 5000 din (50 let) in 10.000 din (upokojitev), torej skupaj 15.000 din. Tov. Kozinovi se darila odobrijo na osnovi 3-letne zaposlitve na našem gradbenem vodstvu.

14. Odobrena nabava primoža za delavnice iz odobrenih sredstev po planu investicij za leto 1963 naj se čimprej izvede.

15. Komercialno službo se pooblasti, da vodi račun odobrenega materiala prosilec s strani upravnega odbora ter naj jim izda fakture.

16. Z ozirom na pritožbe na postavke se sprejme naslednji sklep:

a) Bolta Novosel — postavka se ne more zvišati, ker UO meni, da je postavljena v skladu s postavkami drugih sodelavcev

- b) Ljubomir Timarac — isto
 c) Mirko Bakaj — postavka se zviša od 285 na 290 točk
 č) Josip Plantič — postavka se zviša od 220 na 230 točk
 d) Jusuf Djedović — postavka se ne more zvišati, ker UO meni, da je postavljena v skladu s postavkami drugih sodelavcev
 17. Na vprašanje, če ni mogoče, da bi vozači delali od 5.30 do 13.30, se sprejme naslednji sklep:

V kolektivu mora vladati nek red. Delovni čas je od 6. do 14. ure. Na prihode in odhode vlakov se ni mogoče ozirati.

18. Zahvala tov. predsednika vsem za delo in sodelovanje med mandatno dobo upravnega odbora se vzame na znanje.

19. Prav tako se vzame na znanje zahvala tov. šefa, upravnemu odboru in želja, da bi v novi upravni odbor izvolili spet take ljudi, ki bi bili tako voljni uspešno delati, kot so bili v tem upravnem odboru.

Predsednik UO:
 Viljem Zrim

DS GV Jesenice

SKLEPI

1. redne seje delavskega sveta p. e. »Gradis«
 Gradbeno vodstvo Jesenice, ki je bila dne
 1. 7. 1964 na upravi gradbenega vodstva
 Jesenice

1. Soglasno se izvoli za celo mandatno dobo zapisnikarja na zasedanjih delavskega sveta Kramar Marijo.

Za overovatelja zapisnika, prav tako za celo mandatno dobo:

1. Lunar Jožeta
2. Mekiš Antona

2. V verifikacijsko komisijo se izvoli:

1. Tarman Ljuba
2. Makuc Karla
3. Kramar Staneta

3. Vzame se na znanje poročilo predsednika volilne komisije (volitve v delavske svete) tov. Makovec Janeza o izidu volitev.

Za DSP za 2 leti je bil izvoljen Lukač Božo. Za DSP za 1 leto sta bila izvoljena Lunar Jože in Plemelj Tine.

V DS p. e. za 2 leti:

- Bertoncelj Jože
 Cumbo Milan
 Gavrahič Ivan

Kramar Stane
 Lukač Božidar
 Marjanovič Darko
 Plemelj Tine
 Poklukar Marija
 Srpak Ludvik
 Tarman Ljuba

V DS p. e. za 1 leto:

Cedilnik Blaž
 Čad Božo
 Čulibrk Zarko
 Frjan Jože
 Hrg Stjepan
 Lunar Jože
 Mekiš Anton
 Piplica Mara
 Simeonov Stane

Volilnih upravičencev je bilo 57%, od tega je volilo 482 volivcev, neveljavnih glasovnic je bilo 18.

4. Poročilo verifikacijske komisije, ki potrjuje pravilnost izdanih potrdil o izvolitvi članov v nov DS gradb. v. izdanih s strani vol. komisije is. od skupnega števila izvoljenih je 15 navzočih in 5 opravičeno odsotnih, se vzame na znanje. Komisija ugotavlja sklepčnost in se zasedanje nadaljuje.

5. Za predsednika DS je bil soglasno izvoljen Bertoncelj Jože.

Za namestnika predsednika DS p. e. gr. v. Jesenice — Simeonov Stane.

6. Poročilo dosedanjega predsednika UO o delu v mandatni dobi z zaključnim računom se vzame na znanje.

7. Izda se razrešnica staremu upravnemu odboru.

8. Izvoli se nov upravni odbor is.:

član:	namestnik člana:
1. Kramar Stane	Polajnar Franc
2. Zrim Viljem	Lunar Jože
3. Plemelj Tine	Potočki Aleksander
4. Simeonov Stane	Kočar Alfonz
5. Sanca Vlado	Zalokar Jože
6. Tarman Ljuba	Pregelj Rudi
7. Čulibrk Zarko	Frjan Jože
8. Makovec Janez	Zupan Jože
9. Mekiš Anton	Čad Božo
10. Lukač Božo	Marjanovič Darko
11. Vovk Franc	Lukač Božo

9. Imenuje se naslednje komisije DS p. r.:
 HTV komisija:

1. Koračin Ivan, predsednik
2. Lunar Jože, član
3. Mekiš Anton, član

Komisija za pravilnike:

1. Plemelj Tine, predsednik
2. Kramar Stane, član
3. Vovk Franc, član
4. Sanca Vlado, član
5. Tarman Ljuba, član

Komisija za sprejem in odpust delavcev:

1. Zrim Viljem, predsednik
2. Tarman Ljuba, član
3. Frjan Jože, član

Komisija za nagrajevanje vajencev:

1. Polajnar Franc, predsednik
2. Hočevar Franc, član
3. Tarman Ljuba, član

Disciplinska komisija:

1. Frjan Jože, predsednik — namestnik Oman Leopold
2. Zrim Viljem, član — namestnik Janc Franc

3. Sanca Vlado, član — namestnik Sokolovič Marko

Tožilec: Tarman Ljuba — namestnik

Makovec Janez

Stanovanjska komisija:

1. Celik Vlado — predsednik
2. Makuc Karel, član
3. Ambrožič Marica — član

Komisija za razhod, materiala

1. Simeon Stane, predsednik
2. Franko Jože, član
3. Poklukar Marija, član

Komisija za prošnje in pritožbe:

1. Bertoneelj Jože, član
2. predsednik UO, član
3. Vovk Franc, član
4. Tarman Ljuba, član
5. Sanca Vlado, predsednik

10. V komisijo za investicije pri DSP se imenuje:

1. Vovk Franc, član

11. V zvezi z obravnavo pravilnika in dveh variant za izplačilo nagrad vajencem se sprejme naslednji sklep: Kadrovski oddelék naj skupno s komisijo za nagrajevanje vajencev po svoji uvidenosti določi varianto nagrajevanja, ki bo najbolj ustrezala našim pogojem.

12. Glede izplačila dnevníc delavcem, ki so premeščeni na drug sektor, se sprejme naslednji sklep: sektorski vodje so dolžni javiti na sektor v naprej, kamor nameravajo poslati na delo delavce, da jim preskrbijo oziroma rezervirajo hrano in stanovanje. Kolikor to ni mogoče, pripadajo premeščenim delavcem dnevnica (nad 12 ur) in potni stroški. Na novih sektorjih, kjer se vršijo pripravljalna dela, kjer še ni organizirano — ne hrane in ne stanovanja, jim prav tako pripada dnevnica.

Kolikor pa je hrana organizirana in stanovanje, jim pripada terenski dodatek.

13. Vzame se na znanje okrožnica skupščine občine Jesenice, ki opozarja, da bi bil prehod na 42-urni delovni teden s prosto soboto zaenkrat preuranjen.

Predsednik DS p. e. Jesenice:

Jože Bertoneelj

DS GV Maribor

SKLEPI

I. zasedanja DS gradbenega vodstva Maribor z dne 25. 6. 1964

1. Potrdi se mandat članov DS.
2. Za predsednika DS se izvoli Alojz Lisjak, za njegovega namestnika pa Franc Greifoner.
3. Potrdi se razrešnica starega UO.
4. Stevilo članov novega UO je 8: Šef ing. Borut Maister je član UO po dolžnosti.
5. Za člane UO se izvoli:
Stanko Belec, namestnik Miha Vake
Jože Benko, namestnik Janez Črešnik
Janez Čigula, namestnik Janko Čeh
Andrej Mahorič, namestnik Jože Hari
Ivan Otič, namestnik Leopold Brunčič
Oton Roškar, namestnik Jože Pukšič
Alojz Sinko, namestnik Janez Korpar
Miro Zorž, namestnik Franc Stuhce
6. Potrdijo se komisije pri DS gradbenega vodstva Maribor.
7. Z dopisom je obvestiti Socialni zavod Gornja Radgona, da naj oseba, ki je določena za nadzor bolniških staležev, v redu opravlja svojo službeno dolžnost.
8. Tov. Ferdu Filipiču se odobri posojilo v znesku 500 000 din s pogojem, da se sklene pogodba, da se bo še v teku tega leta preselil; ta pogodba se mora sodniško overoviti.
9. Tov. Korena se določi, da prevzame skrb nad vajenci, za kar je bil izvežtan.
10. Razčistiti se mora stvar v zvezi z dopusti vajencev in raziskati, če je vzgojitelj v samskem domu potreben.
11. Odobri se nakup merskega traku v znesku ca. 15.000 din.
12. DS pooblašča tov. šefa inženirja Maistra, da sme nabavljati potreben inventar do vrednosti 100 000 din, kar se potem naknadno potrdi na seji DS.

Maribor, 30. 6. 1964

Predsednik DS:
Lisjak Alojz I. r.

Točno po projektu

Kadar govorimo o kvaliteti gradbenih del, navadno mislimo, da je dovolj, če je beton dosegel predpisano marko, ali če je zid lepo zidan, če so ometi gladki in brezhibno izdelani, če je armatura pravilno položena in tako dalje.

Malokdaj pa pomislimo na to, da je za kvaliteto izvršenega dela potrebno še nekaj »več«. Ta »več« pa je v tem, da je objekt ali bolje, posamezni gradbeni element, izdelan tako, kot to zahteva projekt. Vedeti je namreč treba, da neupoštevanje zahtev in načel projekta povzroči podjetju dostikrat neprijetnosti in dodatne stroške.

Naj navedem primer z enega naših gradbišč. Projekt predvideva napravo krmilnih korit iz montažnih prosto-ležečih elementov in je bil tak element tudi temu primerno armiran. Gradbišču pa se je zdelo pripravnejše delati taka korita tako, da jih je zabetoniralo na licu mesta, torej kot kontinuirni nosilec. Tak način izvedbe pa zahteva tudi drugačno armaturo, ali pa bo konstrukcija razpokala. Razpoke pa najbrže ne bodo tam, kjer bi jih potrebovali ali želeli, ampak tam, kjer bodo povzročile nepotrebne dodatne stroške ali celo zamenjavo posameznih elementov.

ing. Šircelj

Izpopolnimo ročne lekarne na gradbišču

Ni dolgo tega, ko sem bil na enem izmed mnogih naših gradbišč. Stali smo pred pisarno in se pogovarjali o uspehih proizvodnje. Nankrat ves bled prihi v pisarno N. M., ki se je pravkar globoko usekal v prst. Kri je tekla z velikim curkom. Skladiščnik je hitro skočil v pisarno, kjer je stala omara prve pomoči. — Toda smola, v omari ni bilo nobenega razkužilnega sredstva, niti sulfamidnega praška. Le v kotu je ležal zaprašen ovoj. Kljub temu je rano s starim ovijem hitro obvezal in ga napotil k zdravniku. Sreča, da je bil zdravnik blizu in tako je ostalo to brez posledice. Vprašamo se, kaj bi lahko nastalo, če zdravnika ne bi bilo.

Center za izobraževanje je lani organiziral tečaj za prvo pomoč. Zakaj? Zato, da se ob nesreči hitro najdemo in da imamo na objektu najnujnejše pripomočke pri roki. Tako lahko v kritičnem trenutku hitro priskočimo na pomoč. Verjetno je takih primerov malo, toda kljub temu smatramo, da ne bo odveč, če ponovimo, kaj naj vsebuje ročna lekarna na gradbišču.

Obveze raznih širin, zavoj vate, namotek obliža, nekaj zavojev razkužene vate, sulfamidski prašek, tablete, ter razna razkužila, kot so: steklenica prečiščenega bencina, steklenica 5% jodove tinkture, nekaj 75% alkohola, škjarje itd.

Po vseh delovniših pa mora biti tudi več in izurjen delavec, ki zna hitro priskočiti na pomoč. Tudi tu se odreja skrb za človeka, zato se vedno naprej pripravimo na morebitne nesreče in izvršimo vse preventivne ukrepe.

C.

ZAHVALA

Ob mnogo prerani izgubi naše dobre mame se za podarjeni venec sindikalni podružnici KO in vsem članom kolektiva, ki ste jo počastili in spremili na zadnji poti, pristrčno zahvaljujema.

Janez in Rafael Urbančič

Naši jubilanti

V avgustu bodo izpolnili 50 let starosti naslednji člani kolektiva: Franc Pogačar, zidar (20. 8.) Ljubljana, Lovrenc Vojgrinc, tesar (6. 8.) in Stefan Znidaršič, delavec (13. 8.) oba iz Maribora in Stefan Zorčec, delavec (17. 8.) iz Celja.

Vsem jubilatam iskreno čestitamo!

Posnemanja vredno

Sindikalna podružnica gradbenega vodstva Gradiš — Maribor, je za dan borca 4. julij postavila na skromno zakusko vse bore poslovne enote. Na tej zakuski se je zbralo 40 bivših borcev. Istčasno pa so sirotam padlih borcev občine Maribor-Center nakazali 15.000 dinarjev.

Resnično

Resnično, resnično vam povem, še letos bom zvišal osebne dohodke...

Kdaj prosta sobota?

V okviru izvajanja sklepov republiškega sveta sindikatov Slovenije je Biro za gradbeništvo sklical v Mariboru posvetovanje o pripravah za uvedbo 42-urnega delovnega tedna. Posvetovanja se je udeležil tudi direktor kadrovske službe podjetja ing. Dragovan Sever. Objavljamo nekatere misli tega posvetovanja:

Osnovna predpostavka za uvedbo skrajšanega delovnega časa je izpolnitev nekaterih ekonomskih kriterijev. Doseči moramo enak ali večji obseg fizične proizvodnje, čisti dohodek, večje osebne dohodke ter enake ali večje sklade podjetja. Vse to lahko dosežemo s povečano storilnostjo in zmanjšanjem poslovnih stroškov. Osnovni pogoj pa je, da potrebni ekonomski uspeh ne sme biti plod zvišanja cen. Matematično prikazano je potrebno z uvedbo skrajšanega delavnika povečati produktivnost, ki pa ne sme biti rezultat večjega napora delavcev, ampak mora biti rezultat boljšega izkoriščanja mehanizacije, delovnega časa, sodobnejše tehnologije dela, večje discipline itd.

Produktivnost je treba povečati za osmo uro dela, ki je prosta.

$$\frac{7,5 \times 100}{6,5} = 115,3\%$$

Torej je treba produktivnost povečati za 15,3 odstotke. Če temu dodamo še 6% povečanje po družbenem planu, pridemo na 21,3%. Zanimiv je podatek SGP »Konstruktor«, ko so izvršili tehnične, finančne, in ekonomske analize glede delovnega časa. Ugotovili so, da je bilo pri 8-urnem delovnem času samo zaradi organizacijskih vzrokov (organizacije dela in delovne discipline) poprečno 55 minut izpada dnevno!

Velike rezerve so pri uporabi mehanizacije. Priporočajo uvedbo manjših popravil gradbenih strojev ob sobotah, ko je prost dan, sicer pa začenja strojnik 1/2 ure prej, da stroj pravočasno pripravi.

Uvedli so že mnogo stvari na katere je treba paziti, da bo delovni efekt večji.

Dve med temi sta se mi zdeli posebno važni: 1. Kalkulacijski elaborat mora biti izdelan za vsa pripravljena dela na gradbiščih. Važno pa je, da dejanski stroški nikakor ne smejo presegati predvidenih!

2. Izdelava in zasledovanje mesečnih planov materiala in strojev in transportnih sredstev.

Pred prehodom na uvedbo 42-urnega tedna je potrebno ugotoviti sedanje stanje podjetja, potem pa sestaviti načrt za prehod na skrajšani delovni čas.

Če primerjamo podjetji Konstruktor in Gradiš, imajo pri Konstruktorju boljše pogoje dela kot mi. Konstruktor se ogreva za kontinuirano gradnjo skozi vse leto, ker mu to narekuje uvedba skrajšanega delovnega časa. Temu se lahko približa, ker gradi skoraj izključno na teritoriji mesta Maribor in večina od tega je stanovanjska izgradnja. Podjetje se je nadalje usmerilo v to, da bodo gradili v prihodnje čimveč za trg, pa si lahko

ko plan že sami postavijo in niso več v toliki meri odvisni od licitacij in investicijskih terminov. Fluktuacija pri njih in tako velika, z drugih republik pa imajo samo 6% delovne sile.

»Gradiš« je zelo raztresen po vsej Sloveniji. Fluktuacija je mnogo večja, iz drugih republik pa imamo že 68% delavcev, zato so naši pogoji dela dosti težji.

Seveda ne bomo z uvedbo 42-urnega tedna vpeljali nič novega, pri iskanju notranjih rezerv bomo našli mnogo možnosti, ki jih sicer ne bi, če se tega problema ne bi lotili.

Če pogledamo malo preko meja naše domovine, vidimo naslednje: Švedska, ki je visoko razvita dežela, je šla samo na 45-urni teden, Francija, kjer zadnje čase standard raste, ni pristopila k skrajšanju delovnega časa, Amerika ga uvaža. Nemčija ga v glavnem še ima, vendar standard — pada!

Iz tega je videti, da kakšna pretirana hitrost v tej smeri ni priporočljiva, bo pa verjetno potrebno, da bodo od naših enot najprej prešli na skrajšani delovni čas v Mariboru, že zaradi Konstruktorja. Tudi predstavnik Stavbarja iz Maribora je izjavil, da bo z avgustom prešel v prvo fazo, tj. na 45-urni teden, in sicer tako, da bosta tisti soboti prosti, ko je izplačilo.

Pri Konstruktorju je delovni čas takle: Tri tedne 5 delovnih dni po 8 ur, prosta sobota, skupaj tedensko 40 ur.

En teden 6 delovnih dni po 8 ur, skupaj tedensko 48 ur, brez proste sobote. ali mesečno 182 delovnih ur pri 26 delovnih dneh.

Veliko zanimanje je bilo med navzočimi za nadure. Predstavniki Konstruktorja so nam pojasnili, da to ni problem. Statistično so ugotovili, da so v zadnjih letih naredili poprečno 4 nadure tedensko na enega delavca. Postavili so si za nalogo, da te norme ne smejo prekoračiti in si hkrati prizadevajo, da bi jo znižali. Jasno pa je, da tudi sedaj delajo po potrebi deset ali tudi več ur na dan.

Glede na vse to so morali spremeniti tudi pravilnik o osebnih dohodkih ter ga postaviti na bazo 7-urnega delavnika in zagotoviti isti zaslužek kot za 8-urnik. Z uvedbo skrajšanega delovnega časa so povečali urno osnovo za 12,5%, kar predstavlja enourni razliko. Seveda pa je ta osebni dohodek pogojen z ustvarjeno realizacijo.

Tudi pri našem podjetju smo začeli pripravljati potrebne analize. Glede na obseg dela pa bi bilo priporočljivo, če bi komisija, ki jo je določil delavski svet podjetja, dosedanje delo pregledala ter dala nadaljnja navodila. Nujno je, da zaradi nemotenega medsebojnega sodelovanja med našimi enotami uvedemo povsod isti delovni čas. Če bodo analiza pokazala, da sta uvedba skrajšanega delovnega časa in prosta sobota že upravičena, temu ne bomo nasprotovali.

Mišljenja smo, da bo zaradi razkropljenosti naših enot najprimernejša postopna uvedba skrajšanega delovnega časa.

Ing. Dragovan Sever

Kolesje se sicer še vrti

Zdaj je že redko gradbišče ali sektor, ki ne bi imel nobenega stroja. Mehanizacija močno izpodriva primitivizem ročnega dela in se čedalje bolj uveljavlja.

V gradbeništvu ima področje elektrike svoje specifičnosti, ki jih mora električar dobro obvladati. Delo je pestro, srečuje se z mnogo več problemi kot industrijski, mora biti hiter, preudaren in samostojen. Na oddaljenih gradbiščih ne more dobiti pomoči in nasvetov od nikogar, zato mora samostojno reševati probleme.

Elektrika v gradeništvu je posebno nevarna zaradi provizornih izvedb in drugih okoliščin. Material je običajno rabljen in je treba napraviti zaradi »šparanja« iz starega novo, kar pa zopet pride v nasprotje z varnostnimi predpisi. Dela, ki niso remontnega značaja, se običajno naročajo sproti, torej takojšnja izvršitev brez priprav. S takim načinom je delo nenačrtno in površno, v čemer se zopet skriva izpad v obratovanju — vzrok — slaba organizacija.

Zdaj že običajno veliko pomanjkanje elektrotehničnega kadra v gradbeništvu. Tudi fluktuacija je velika, in to še tistih ljudi, ki so bili po več let

v podjetju. Od starih so ostali le tisti, ki so vezani na podjetje z različnimi obveznostmi.

V našem podjetju je trenutno zaposlenih 20 električarjev.

Z ozirom na obsežnost in raztresenost gradbišč ter potreb v kovinskih delavnicah je to število daleč premajhno. Nekateri od teh ljudi morajo obvladati vodenje oddelka, projektiranje, organizacijo del izven oddelka, sodelovati v nabavi materiala in šestokrat tudi sami prijeti krepko za delo v remontu ali na terenu. Ne bo pretirano rečeno, da nekateri od teh opravljajo delo višjih tehnikov s prakso včasih celo inženirsko. Da opravijo naloge, ki jih postavljajo pred njih. Upoštevanje in vrednotenje tega dela je skromno — slabo, zaradi česar je tudi pritok teh kadrov slab. Perspektiva za pridobitev tudi ni rožnata in se bo treba orientirati predvsem na kadre, katere vzgajmo in izšolamo doma. Slej kot prej bo treba najti tudi za to stroko stimulans, s katerim bomo obdržali stare in pridobili nove kadre, če hočemo, da se bo kolesje naše mehanizacije še kolikor toliko vrtelo.

S. L.

Samoupravljanje - vodenje

V okvir študijskega programa o organizaciji podjetja in o uvedbi novih metod dela sodi tudi predavanje prof. Staneta Možine: Samoupravljanje in delo delavskega sveta.

V razpravi smo največkrat naleteli na besedi »samoupravljanje — vodenje«. Smatram, da ne bo odveč, če ob pojmi »vodenja in upravljanja« razčistimo nekatere nejasnosti. V današnji številki zato objavljamo nekatere misli in razprave Staneta Kavčiča iz članka »Tri dileme delovnih organizacij«.

Samoupravljanje je v našem podjetju doseglo zadovoljive rezultate: aktivno sodeluje v delavskih svetih, upravnih odborih in drugih organih upravljanja nad 800 članov kolektiva. To je veliko! Upravičeno lahko trdimo, da nam toliko starih in novih upravljalcev — ki imajo že bogate izkušnje za reševanje gospodarskih in ostalih problemov podjetja — jamči za uspeh našega dela.

Delavsko samoupravljanje ni samo politika vodenja podjetja v ožjem smislu, ampak je demokratična oblika upravljanja in oblasti proizvajalcev — ne samo fizičnih delavcev, ampak tudi umskih. Delavsko samoupravljanje je široko organiziran proces proizvodnih odnosov. V njem je dovolj prostora za vse činitelje in pobude od primitivnih in strokovno nevezdrnih do najbolj kvalificiranih in pametnih. Kakšni predlogi zmagujejo in so sprejeti, je odvisno od odnosa sil razuma, znanja in napredka nasproti silam naivnosti, stagnacije in neznanja. Če ne bi bilo tako, potem bi bilo delavsko samoupravljanje demagoški pragmatizem ali idealistična utopija. Zdrav naj bi že propadlo, če bi bila njegova vsebina sama gesla o socialističnih pravicah in demokraciji. Zato mora v samoupravljanju sodelovati celoten kolektiv — tudi strokovne službe in tako imenovani »vodilni delavci«. Vse je namreč v rokah delavskega samoupravljanja, zato tudi ne moremo govoriti o dveh različnih družbenih silnicah. Razprave o samoupravljanju ali vodenju s pozicij dualizma ne morejo dati nobenih pravih rešitev, končajo se v tehnokratizmu, v aktivistični primitivnosti in v anarhosindikalizmu.

Kakšno je samoupravljanje v podjetju, je odvisno od samostojnosti in zavesti izvoljenih organov upravljanja in od razumevanja dolžnosti o medsebojnih notranjih odnosih oziroma organizacije dela. To velja za vse in za vsako več ali manj strokovno delovno mesto. Samo tako je možno povezati samoupravljanje in vodenje, politiko in stroko.

Tudi pri nas se ukvarjamo z vprašanji, kdo je komu nadrejen in kdo je podrejen. Take razprave in bitke za oblast pa so samo prikrita birokratska ali tehnokratska prizadevanja posameznikov, ki vsebolj čutijo, kako jih sedanjí čas in stvarnost prehitevata.

Delavsko samoupravljanje se pri nas iz dneva v dan bolj utrjuje in dopolnjuje, spreminja se v sistem notranjih odnosov in poslovanja, ki bo natančno in konkretno odredil za vsako delovno mesto njegove pravice in dolžnosti. Del pravic smo že uzakonili s statutom — potrebno pa je njegovo dosledno izvajanje in spoštovanje sprejetih načel. Nove metode dela in organizacijske oblike podjetja, ki jih bodo določili organi delavskega samoupravljanja so nadaljnja stopnja k zavestnem usklajevanju medsebojnih odnosov. Pomembno vlogo nosi pri tem seveda notranja in stimulativna delitev dohodka in delitev OD, ki naj bi stimulativna za vse člane kolektiva.

C.

Roki, kvaliteta, poslovna morala

Amerikanci so pričeli uvajati sistem oddaje dela po našem vzorcu, to je, da gradbeno podjetje prevzame vsa dela. To je za gradbeno podjetje veliko delo in se ga mala podjetja branijo, za velika podjetja pa je mikavno, ker je zelo donosno. Obrtniki so običajno mala podjetja, ki nimajo velikih finančnih sredstev.

Zato jim velika gradbena podjetja nudijo obsežne kredite in avanse, a zato dobijo od njih velike popuste.

Obstajajo velika specializirana podjetja z gradbenim materialom, ki na uro točno z lastnimi vozili dostavijo kvaliteten material. Kolikokrat smo imeli v mislih tovariša Božiča, ki bi bil tam najbolj zaželen obiskovalec; prav obratno od tega kar doživlja v naših železarnah in cementarnah, če ima prevelike potrebe. Čim večje je gradbeno podjetje, tem bolj se bori do dobavitelji materiala, da bi postali »stalni« dobavitelji. Čim več materiala kupiš na leto, večji popust (rabat) dobiš. Čim hitreje plačaš ali če celo plačaš vnaprej, tem večji je kasaskonto. In tu leži velik dobiček velikih, finančno močnih gradbenih podjetij. Čim manjše je gradbeno podjetje, tem dražje je. Zopet selekcija.

Na prav vsak račun se plača 4% prometnega davka, torej tako kot pri nas, kjer pa imamo le 1%. Pri delu v akordu ima gradbeno podjetje pravico akordantu zaračunati ves porabljeni material, ki presega 5% nad z normativom predvideno količino. Normativ je vnaprej znan.

Skoraj vsa dela se oddajajo v akord. Nadurno doplačilo se prizna samo pri delu v režiji, v akordu ne. To je drugače kot pri nas. Terenski dodatki priznavajo samo nemškim delavcem in do nedavnega tudi večini jugoslovanskih delavcev, ker so z njimi zelo zadovoljni. Na pritisk drugih tujih delavcev, ki terenskega dodatka niso dobivali, so ga letos ukinili tudi Jugoslovanom. Pri vseh podjetjih zelo cenijo naše delavce in si jih želijo. Od hrvatskih gradbenih podjetij sta leta 1963 delala v ZR Nemčiji »Tehnika« in »Vladukt« iz Zagreba in zelo dvignila ugled jugoslovanskega gradbeništva in organizacije dela. Obe podjetji tudi letos z deli nadaljujeta.

Tedensko se dela 42 ur, s posebnim dovoljenjem tudi 50 ur. V mestih je kontrola stroškov, izven mesta se dela v sezoni tudi po več na teden. Nedeljsko delo je posebno strogo prepovedano.

Naša skupina si mora prizadevati, da bo njeno delo najmanj tako kvalitetno kot tisto od »Tehnika« in »Vladukta« in da ugled našega gradbeništva dvignemo. Posebno prva dela se ocenjujejo najbolj kritično. Če bomo letos uspeli, nam pot za prihodnja leta ne bo težka.

Ze sedaj nas je podjetje Ph. Holzmann vabilo, da razširimo obseg prevzetih del in da se angažiramo še na novih njihovih gradbiščih.

Gradbena podjetja nimajo lastnih menz, ker pravijo, da se niso obnesle, ker so želje delavcev raznih narodnosti različne. Pač pa ima vsako gradbišče kantino za pijače in hrano, ki jo tam postavi kako gostinsko podjetje, ki skuša hrano čimbolj prilagoditi željam delavcev. Nekateri delavci se hranijo v teh kantinah, drugi zopet v okoljskih gostilnah ali pri privatnikih, mnogi si pa kuhajo sami, za kar so v naselju vse možnosti. V pogodbi smo se dogovorili, da si bodo naši delavci, če bodo to želeli, lahko v naselju organizirali lastno menzo, za kar jim bo nemško gradbeno podjetje Holzmann nudilo opremo in prostore.

Delo na gradbišču poteka brez stasoja, s čimer raste tudi storilnost. Brezhibne mehanizacije je več, kot se je rabi, saj je njihova najemnina za 4-krat nižja kot pri nas. Vsa dela so dobro vnaprej pripravljena, materiala je vedno dovolj, tako da zastojev tudi iz teh vzrokov ne more biti. Pa tudi visok akord stimulira.

Za bruto urne plače, ki znaša za kvalificiranega nemškega zidarja na gradbiščih, ki spadajo v I. draginjski razred, največ 3,90 DM (ca. 730 din), mora zidar plačati poleg stroškov za družino in osebno potrebo še okrog 50 mark za stanovanje na gradbišču (40 do 80 DM) in hrano. Obvezno mora plačati davek na plačo in cerkveni davek, kar se obračuna po zelo kompliciranih tabelah in znaša od 7 do 18% bruto zaslužka. Višina je odvisna od vsote dohodka, od starosti, če je žena zaposlena, če je samec ali ne, koliko otrok do 18 let starosti vzdržuje itd. Nemški delavec nadalje plača svoj delež socialnega zavarovanja v višini ca. 12,5% ob bruto zaslužku. Enak delež plača tudi zanj podjetje. V tem socialnem prispevku je vsebovano zdravstveno zavarovanje, starostno zavarovanje in renta za primer brezposelnosti. Te socialne dajatve niso visoke, zato pa so tudi koristi tega zavarovanja neprimerno manjše in nižje kot pri nas. Za naše delavce, ki bodo na delu v Nemčiji, se ta prispevek ne bo plačeval, ker bodo še naprej zavarovani doma in imeli v Nemčiji iste pravice in nego kot doma. Tudi bo našim delavcem, ki bodočasno na delu v Nemčiji, še naprej tekkel staž za stalnost, otroške doklade, pravica do dopusta ter garantirana namestitvev po povratku domov. Vse te ugodnosti je treba upoštevati, če se primerja bruto dohodek z delavcem, ki je pri nas zapustil delo in šel sam na delo v tujino.

Način prevzema dela, kot smo ga mi v Nemčiji iskali in prevzeli, je za nemška gradbena podjetja nov in zelo interesanten ter privlačen. Večina podjetij ga ne pozna in se zanj zelo zanima. Sama firma Holzmann je tako lani že poslovala s »Tehniko« in naši delavci, organizacija dela, disciplina, odrejevanje akordov, obračunavanje, izplačevanje, bolovanje itd. vse to je v rokah naših delavcev in stavbovodi. Nemški partner kontrolira le kvaliteto, skladnost z načrtom in obračunava. Ima le stik s stavbovodom.

Velika finančna in moralna odgovornost za realizacijo projekta leži na projektantu, katerega investitor zelo skrbno izbere, se o njegovi strokovnosti, vestnosti in sposobnosti podrobno informira, a ga tudi dobro plača. Nanj investitor prenese vse pravice in dolžnosti in zahteva, da projekt izdela do vseh detajlov in potem na stavbi kot »Bauführer« zastopa investitorja, koordinira dela, oddaja obrtniška dela, obračunava in ima svojo pisarno na gradbišču. Za napake tudi finančno jamči s svojo obvezno visoko zavarovalno polico in k temu še s svojim celotnim privatnim imetjem. Tudi tu je za interesantne, velike, dobro plačane projekte ostra konkurenca. Renome in reklama za projektanta je dober, do vseh detajlov izdelan projekt, ki med gradnjo ne doživi prav nobenih sprememb. Tako smo videli projekte, ki so imeli tako točne popise in izmere ter tako popolno drugo dokumentacijo, da so napravili dokončni obračun objekta že, ko so bila zemeljska dela končana.

Naša naloga v Nemčiji je bila, da za »Gradis« iščemo tehnično finančno najboljšega partnerja pri pogodu, da je partner tudi renomirano podjetje, primerne velikosti in slovesa. Imeli smo stike z mnogimi podjetji, pri tem pa mnogo videli, slišali in se naučili. Na koncu smo izbrali ponudbo firme Philipp Holzmann iz Frankfurta, ki ima podružnice v vsej Nemčiji in v inozemstvu. Ta firma je našim željam najbolj ustrezala, saj je to največje gradbeno podjetje v Zvezni republiki Nemčiji.

Ze pri začetnih razgovorih smo videli, da je to širokopotezno, veliko podjetje, ki nam bo dober partner. Jasno pa je, da se pri vseh podjetjih vsi razgovori vodijo brez sentimentalnosti le s perspektive denarnega uspeha, in da nam ne bo nihče ničesar podaril ali spregledal. Trdo in kvalitetno bo treba prijeti za delo in uspeh ne bo izostal: saj je to tudi interes partnerja.

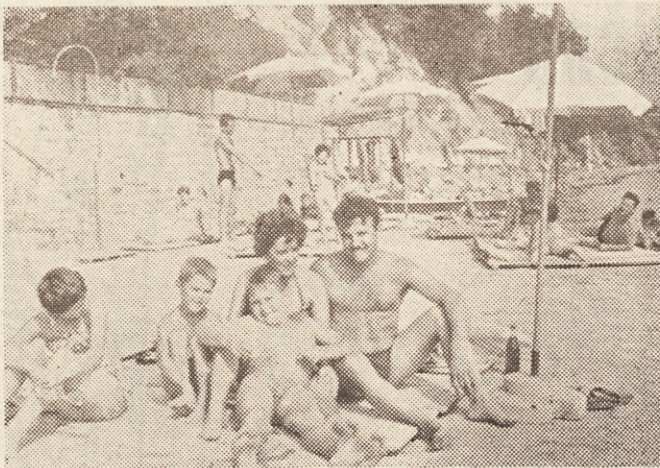
V tem kratkem času smo le skozi ozko lino pogledali v ustroj in življenje nemških gradbenih podjetij ter bomo morali ta trg še vztrajno, uporno, vestno in podrobno proučiti, zboljšati stike z nemškimi gradbenimi podjetji in na vse zbirati izkušnje za prihodnje leto; saj se zavedamo, da smo še začetniki v kompliciranem »gospodarskem čudežu« Zahodne Nemčije. Lahko pa trdimo, da imamo že danes več izkušenj o splošnem nemškem trgu kot hrvatska podjetja, ki so že lani uspešno delala v Nemčiji, niso pa proučevala trga, sistema, iskala zblizanja z organizacijo in značilnostmi nemških podjetij in s tem jedra za obvladovanje trga. Saj je naša perspektiva, da se čimprej v naši zunanji trgovini registriramo kot samostojni izvozniki, da nam ne bo treba sklepati poslov preko »Ingre« in podobnih drugih izvoznikov. V nadaljnji fazi pa želimo tako obvladati tuji trg, da se lahko registriramo kot samostojno podjetje v tujini in nastopamo kot samostojni ponudnik celotnih del. Ta zadnja faza zahteva še ogromno dela, truda, denarja, rizika in časa.

Kot prva naša naloga, od katere nas sedaj loči še slab mesec, na je, da pogodbeno prevzeta dela opravimo terminsko in kvalitetno brezhibno in si s tem ustvarimo renome, ki ga od nas v Nemčiji pričakujejo. To nam bo tudi dalo primeren devizni efekt, ki nas je v prvi vrsti vodil v tujino. Teh nalog se mora zavedati celotna ekipa in vsak posameznik, ki bodo ponesli ime »Gradis« prvič v tujino. Njihovo pionirsko delo in brezdvomni uspehi bodo naša najboljša vstopnica za naša nadaljnja dela v inozemstvu.

Seveda ne smemo misliti, da ne bo vmesnih težav, zaprek itd., a vse to bomo s pomočjo celotnega kolektiva doma in z elanom edinice v Nemčiji prebrodili, saj smo s tem že vsi računali, ko smo se odločili za delo izven državnih meja.

Na tej poti želimo našim pionirjem v tujini srečno pot in mnogo uspehov.

Ing. Gričar

Takole letujejo naši člani kolektiva v Ankaranu

Kuhinjsko in strežno osebje iz Ankarana z upraviteljico Rozmanovo na čelu. Če bo hrane premalo, se kar oglasite

Štiri ure ob sinjem Jadranu

(Kratka reportaža iz počitniškega doma v Ankaranu)

Počitniški domovi so nabito polni. Vreme je lepo in vroče sonce neusmiljeno pripeka. Zeja je velika, le točilnica je ves popoldan zaprta, tako da kljub vročini ne dobiš steklenice piva.

Letos sindikalne vožnje s popustom prav gotovo ne bodo ostale neizkoriščene. Lastnega avtobusa že davno ni več, naši domovi so kljub temu nabito polni. Vsak pač izrabi še to edino dobroto, tj. počitniški dom in sindikalno vožnjo s popustom, (ki je letos žal zadnjikrat) ter si po napornem delu vsaj za teden ali 14 dni privoščijo tako potrebnega počitka. Seveda je mnogo lažje za tiste, ki imajo svoje prevozno sredstvo, ker se izognejo vroči »kopeli« v avtobusu, še preden zagledajo morje.

Bil je prav čas kosila. Veranda, vsa v zelenju, je bila že polna gostov. Počasi se je polnila tudi menza. Tu se pač nikomur ne mudi; počitnice so in človek se le enkrat na leto temeljito spoji.

Ivan Kosec, delovodja iz Celja, letuje s svojo družino že tretjič. Vsi so rjavi in ožgani od sonca. Od jutra do večera sem v vodi, je dejal, le po kosilu jo rad potegnem za dve uri v posteljo. Hrana je dobra in zadovoljni smo.

Upravnica doma Draga Rozman ima veliko skrbi, da je ta ogromna družina zadovoljna. Trenutno imam v domu 85 gostov in od tega 11 otrok, mi je med smehom pojasnila. Prihodni teden pa dobim še skupino otrok iz Bistrice.

Ali so gostje zadovoljni?

Težko odgovorim, toda upam, da so, ker večjih pritožb še nisem imela. Seveda pride včasih do manjših nesporazumov, ki jih pa skuša sproti odpraviti. Veste, je dejala, včasih nastajajo težave z zaposlenim osebjem. Težko je, ker se vsako leto menja. Mislim, da bi si tako veliko podjetje, kot je Gradis, že lahko preskrbelo stalni kader. In drugi problemi?

Oh, teh pa je veliko. Največji problem je zelenjava, ker je ne morem kupovati na prostem tržišču, v zelenjavnih trgovinah pa jo največkrat zmanjka. Zaradi tega si pomagamo s konzervirano hrano. Dobro bi bilo, če bi si zelenjavo lahko sama nabavljala pri privatnikih. Težave imam tudi z delavci iz drugih podjetij. Ti so grobi in skrajno nedisciplinirani. V tork sem bila celo prisiljena poklicati ljudsko milico, da so napravili red. Dela in problemov je torej vedno dovolj in upam, da bom zdržala do konca.

Vinko Cotič ali »Cule Pokornik« iz KO Ljubljana, je pravkar priplaval na

obrežje. Ob pomolu je bilo precej otrok, seveda tu je njihov svet.

Eh, škoda, da tuš ne dela, je dejal, kako bi se prilegla mrzla prha, tako pa...

In kko si zadovaljen, sem ga vprašal? Veš, vse je v redu, toda »Gradis« ni več tisti »Gradis«. To se pozna tudi na plaži. Včasih še do ležalne deske ne prideš. Igrišča so zasedena s tujimi gosti, če hočeš kegljati, pa je prava sreča, če prideš na vrsto. Hrana je v redu in vsi smo z njo zadovoljni.

Prav nasproti si je mlada študentka mazala hrbet z oljem. Škoda je mlade kože.

Tudi tovariš Slavko Jerman letuje v Ankaranu že drugič. Bil je že v Poreču in na Pohorju, je dejal, in pogledal po morju, kjer je v pristanišče plula velika ladja.

Tovariš Marjan Fras, šef poslovne enote Kranj, je ležal v zavetju velikega sončnika pri stopnicah. Dopustniško razpoložen kot vsi ostali je s hrano in postrežbo zadovoljen. Moti ga le hrup ob večerih ter kegljišče, na katerega skoraj ni več dostopa. Tu bo le potrebno napraviti red in določiti čas, ko bodo lahko kegljali tudi naši člani.

Tudi plažo bi lahko od časa do časa očistili, tuš pa naj bi bil odprt točno določene ure, toda kaj bi se jezil, je dejal, saj bo dopust tako prekratek.

Tu sem naletel na tov. Peternela s skupino veselo razpoloženih Škofjeločanov. To so stari gradisovci, nekateri že več kot 15 let pri podjetju. Kot priznani športniki se tudi jezijo nad nemogočim treningom na kegljišču in tako jim ostane edini šport, ki je še na razpolago »šank in karte«. Smola je le, da je tudi šank popoldan zaprt in tako ne dobiš niti kisle vode, je dejal tov. Peternelj. Hrana je dobra in smo na splošno zadovoljni. Res dom ni več tisti, kot je bil, toda čuvajmo to, kar nam je še ostalo.

Se in še sem srečaval znane obraze, tu in tam beseda in pozdrav in že se je bilo treba posloviti.

Bližal se je že večer, ko smo odhajali iz »Gradisovega Portoroža« v Ankaranu. Sonce je že zahajalo in čez morje se je potegnila žaleča cesta. V daljavi penita vodo dva delfina.

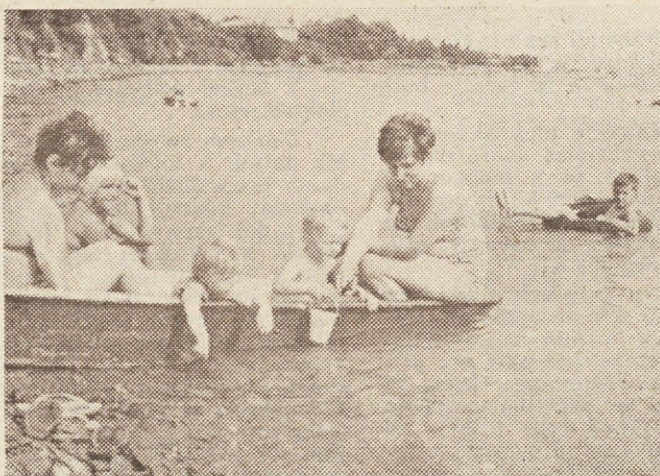
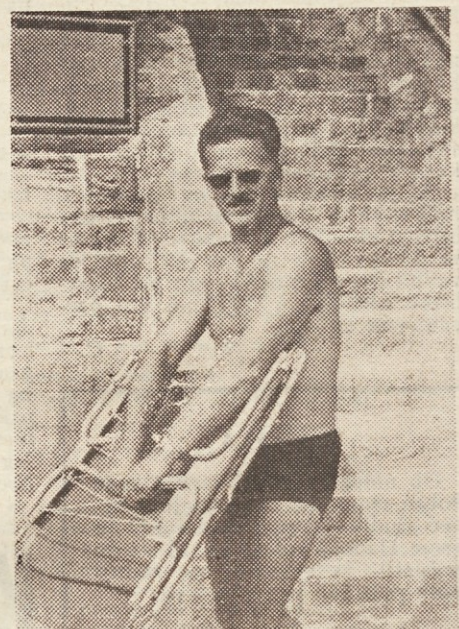
O, blažena sproščenost in brezskrbnost!

L. C.

Tov. Frasa, šefa poslovne enote Kranj smo ujeli na stopnišču

Družbi iz Ankarana

Ankaran je pravi raj za otroke. Plitva obala in zelena okolica prijetno vpliva na naše malčke

Za tiste, ki jim je morje premokro, na senca in tarok karte

Športni praznik Gradisa

TEKMOVANJ SE JE UDELEŽILO ČEZ 400
CLANOV IZ SKORAJ VSEH ENOT

Drugo soboto in nedeljo v juliju se je v prostorih Gradbenega šolskega centra v Ljubljani zbralo okoli 400 športnikov iz vse Slovenije. Ta dva dneva je naše podjetje slavilo svoj veliki tradicionalni športni dan. Ob zelo dobri organizaciji in vestnih tehničnih pripravah so vsa tekmovanja potekala brezhibno v splošno zadovoljstvo tekmovalcev in prirediteljev.

Zdaj so tekmovanja že za nami, pokali in nagrade so razdeljene in vsak tekmovalce se že nahaja na svojem delovnem mestu. Toda vsak se rad spominja na uspehe in neuspehe na športnem področju, z veseljem pa se spominja tovarišev, ki jih je ta dan na novo spoznal. Ponovno lahko upravičeno trdimo, da so športne igre dosegle svoj namen in še bolj utrdile medsebojne vezi. Letošnjim športnim igram so med drugimi gosti prisostvovali tudi predsednik republiškega odbora sindikata gradbenih delavcev Slovenije Lojze Capuder, glavni direktor podjetja ing. Hugo Keržan ter mnogo drugih gostov in povabljenec. V imenu sindikalnega odbora podjetja je to veliko športno prireditev pozdravil predsednik Lojze Zorec. V imenu prireditelja pa je izrekel dobrodošlico Jože Repše, šef PE SPO Ljubljana.

Dan je bil lep, tako so se posamezne športne prireditve lahko nemoteno odvijale. Po pogledju malo po posameznih panogah.

● Strelci na športnem dnevu

Strelci so na športnem dnevu po številu ekip zopet prednjačili. Nastopilo je 9 moških in 2 ženski ekipi. Tekmovanje je bilo na strelišču za zračno puško občine Moste-Polje. Skoraj polovico nastopajočih so stari strelci, ki smo jih že večkrat srečali na takih športnih prireditvah. Torej »stari« pa brez zamere (saj so po srcu še vsi mladi).

Tekmovanja so potekala brez spordslajev ter v pravem športnem duhu. Posamezni rezultati so bili naslednji:

Moške ekipe:
1. Lesni obrat Skofja Loka 481 krogov,
2. GV Ljubljana 476 krogov,
3. Centrala 465 krogov,
4. KO Ljubljana 447 krogov,
5. KO Maribor 444 krogov,
6. OGP 408 krogov,
7. GV Celje 392 krogov,
8. GV Jesenice 366 krogov,
9. GV Ravne 352 krogov.

Zenske ekipe:

1. GV Ljubljana 254 krogov,
2. Centrala 219 krogov.
Posamezniki so dosegli naslednje rezultate: (objavljamo samo prve tri najboljšje)
1. Ludvik Snajder, centrala, 253 krogov,
2. Anton Peterneji, Skofja Loka, 246 krogov,
3. Janez Zupan, centrala, 245 krogov.

Tudi strelci se že pridno pripravljajo na športne igre gradbincev Slovenije. Za vodjo ekipe so izvolili Janeza Zupana. Upamo, da bodo tudi naši strelci dosegli zadovoljive rezultate oziroma zasidli prvo mesto.

● Odbojka — premalo mladih

Za tekmovanje v odbojki se je prijavilo samo pet ekip. Pri žrebanju pa še ekipa iz Raven, kar

pa je odločno premalo, če pomislimo, koliko imamo mladih ljudi pri Gradisu. Sama organizacija tekmovanja je bila dobra in tako se je tekmovanje odvijalo po programu. Le igrišče je bilo slabo, in to zaradi tega, ker smo pred samim začetkom tekmovanja izvedeli, da igrišče ni pripravljeno za tekmovanje, kar pa se je pozneje izkazalo, da ne drži. Tako so lahko odigrali samo eno tekmo v šolskem centru. Tekme so bile zelo zanimive in borbene.

Rezultati so bili naslednji:

Ljubljana : Koper 2:0
OGP : Jesenice 2:1
Ljubljana : Ravne 2:0
Koper : Ravne 2:0
Maribor : Jesenice 2:0
Maribor : OGP 2:0
Jesenice : Ravne 2:0
OGP : Koper 2:0
Maribor : Ljubljana 3:0

Vrstni red zmagovalnih ekip je bil naslednji:

prvo mesto ekipa Maribora,
drugo mesto ekipa Ljubljane,
tretje mesto ekipa OGP.

● Disciplinirani balinarji

Sodnik Martin Hodalič, ki je sodil ekipam na balinanju, pravi, da so bili tekmovalci dobro pripravljeni, toda vsem se pozna, da jim manjka treninga. Mnogo premalo tudi poznajo pravila balinanja. Vsi pa so zelo disciplinirani, kar je predpogoj za uspešno igro. Tekmovalo je pet ekip. Najboljša mesta so dosegli:

prvo mesto OGP,
drugo mesto Ljubljana,
tretje mesto Jesenice.

Najboljši je bil Milan Lajević iz KO Ljubljana, najboljši tolkač pa Janko Lovše.

● Nagneteni šahisti

Mnogo zanimanja je vladalo tudi v prostorih šahistov. Čeprav je

Srečanja na zelenem polju

Ljubitelji nogometa in športni kibici so tudi na Gradisovi olimpiadi prišli na svoj račun. Zato ni nič čudnega, če je bilo na nogometnem igrišču stalno največ obiskovalcev. Če bi sodil po publikah, se tekme niso razlikovale od tekem »Partizan« in »Crvena zvezda«, kajti temperamentni gledalci so z glasnimi klici bodrili vsak svoje moštvo.

Tudi odgovorna organizatorja Mujo Ravnikar in Vinko Novinc sta imela polne roke dela, kajti nogometna mrljica je večkrat zanjela tekmovalce kot gledalce. Na splošno pa lahko trdimo, da so vsa tekmovanja potekala v zdravem in športnem vzdušju. Ker je vladalo za nogomet veliko zanimanje, objavljamo podrobnejše rezultate posameznih tekem. V dvodnevni tekmovanjih je bilo skupno odigranih 9 tekem:

Ljubljana : OGP 1:1

Obe moštvi sta preizkušali svoje znanje. Zato prva tekma ni bila

bila soba zelo majhna, in skoraj komaj prostora za tekmovalce, je bila vedno nabito polna. Borba za prva mesta je bila ostra in nihče ni hotel popustiti. Tekmovalo je 10 ekip. I. mesto so dosegli šahisti Ljubljane z 32,5 točke, II. mesto šahisti z Jesenic z 31,5 točke, III. mesto Ravne na Koroškem s 27,5 točke, IV. mesto pa je dosegla centrala podjetja. Igra je bila zelo zanimiva, saj se do zadnjega kola ni vedelo, kdo bo zmagal.

● Borba na kegljišču

Najbolj razvit šport gradbincev je poleg strelstva kegljanje, saj imajo skoraj vse naše poslovne enote urejena kegljišča. Na 11. športnih igrah Gradisa je tokrat nastopilo 10 moških in 2 ženski ekipi. Prva mesta so dosegli kegljači gradbenega vodstva Maribor s 526 podrtimi keglji. Drugo mesto gr. v. Ljubljana s 482 podrtimi keglji in 3. mesto Jesenice s 474 podrtimi keglji.

Zenske ekipe: 1. Ljubljana, 283 2. centrala, 281.

Najboljši posamezniki: Ivan Praprotnik (448), Marjan Pivač (409), Anton Radanič (403).

Zenske: 1. Francka Erjavce (430), 2. Dora Klemenčič (399), 3. Ančka Bergan (369).

najbolj zanimiva. Ljubljana je bila stalno v veliki premoči. Za OGP je v 21. minuti dal prvi gol Hajdarovič, za Ljubljano pa v 55. minuti Dolenc.

Maribor : Jesenice 1:3

Ves čas tekme je bil Maribor v rahli premoči. Toda obramba Jesenic je z odličnim vratarjem na čelu bila vedno na mestu. V 55. minuti je srednji napadalec Jesenic iz solo prodora postavil končni rezultat. Igra je bila lepa, borbena in na dostojni tehnični višini. Gole so dali v 13. minuti Vitonjak, v 20. minuti Kelner, v 25. minuti Smolčič. Pri Jesenicah so bili najboljši: vratar, desni half in srednji napadalec. Sodnik je bil dober.

OGP : Zalog 0:0

V prvem polčasu sta obe moštvi igrali zelo slabo. V prvem polčasu so boljše igrali Zalogani, v drugem polčasu pa je bilo boljše moštvo OGP. Nespretni napadalc OGP so med tekmovanjem zapravili vrsto priložnosti za gol. Pri OGP je bil najboljši Hajdarovič, pri Zalogu pa Pintarič.

Jesenice : Ravne na Koroškem 0:3

Tekma je bila dobra in na zadovoljivi višini. Že v 4. minuti je srednji napadalec Buhvald dosegel prvi gol, v 18. minuti pa je isti igralec povišal na 2:0 v korist Raven. Igralci z Raven so bili v stalni premoči, medtem ko so igralci z Jesenic igrali slabše, verjetno zato, ker so bili izmučeni po dopoldanski tekmi proti Mariboru. Jeseničani so nas na popoldanski tekmi razočarali in so tudi upravičeno izgubili.

Ljubljana : Zalog 2:0

Ves čas igre je bila Ljubljana v stalni tehnični premoči. V 14. mi-

Tekmo med Mariborom in OGP je moral odločiti žreb. Pri žrebanju so imeli Mariborčani več sreče

nuti je zabil desno krilo Ljubljane Jankovič prvi gol. Drugi polčas je Ljubljana igrala še boljše in bila stalno pred vrati Zalog. V 46. minuti je najboljši igralec Ljubljane Jankovič povišal rezultat na 2:0. Tekma ni bila groba in sodnik ni imel težkega dela. Pri Ljubljani so bili najboljši igralci Jankovič, Čurila in Dolenc, pri Zalogu pa Pintarič.

Maribor : Ravne 2:0

Tekma med Mariborčani in Ravenčani je bila v soboto zadnja na razporedu. Začela se je zelo borbena in hiter tempo igre se je nadaljeval skozi ves čas. V 24. minuti je Rajher iz Maribora zabil prvi gol. Prvi polčas je pripadal tehnično boljšim Mariborčanom, v drugem polčasu pa so malenkost popustili. V 42. minuti je Rajher povišal rezultat na 2:0 za Maribor, kar je ostalo do konca tekme. Pri ravenskih igralcih zaslužita vso pohvalo odlični vratar in srednji napadalec.

FINALE

Jesenice : Zalog 4:0

V borbi za peto in šesto mesto se je razvila ostra borba med igralci Zaloga in Jesenic. Že takoj v začetku so igralci Zaloga močno popustili in tako je srednji napadalec Kotinič zadel mrežo Zaloga. Tako so v 29. minuti Jeseničani povišali rezultat na 3:0. V drugem polčasu so tudi Jeseničani popustili, verjetno zaradi mokrega igrišča. V 45. minuti je odlični Kotinič povišal na 4:0. Jeseničani so z dosti boljše igre osvojili prvo mesto. Najboljši igralci so bili Horvat, Vitonjak, Kotinič in odlični vratar.

Maribor : OGP 1:1

V tekmi za tretje in četrto mesto med Mariborom in OGP so proti pričakovanju nogometaši iz OGP igrali zelo dobro in borbena. Stalno so napadali vrata Maribora, ki pa so jih Mariborčani uspešno branili in tako se je prvi polčas zaključil z rezultatom 0:0. V drugem polčasu so bili Mariborčani v začetku v rahli premoči, toda v 41. minuti je odlični Hajdarovič iz OGP povedel svoje moštvo v vodstvo. Rados navijačev OGP (ki jih ni bilo malo) je bila zelo kratka, kajti v 44. minuti je mariborski napadalec Rajter izenačil rezultat. Igra je bila zelo groba, predvsem pri Mariborčanih. Sodnik bi bil popolnoma upravičen nekatere igralce zaradi grobosti izključiti, kar pa ni storil. V regularnem času se je tekma končala neodločeno. Pri izvajanju 11-metrovke so se eni kot drugi izkazali kot zelo slabi strelci. In tako je končni rezultat moral odločiti žreb. Pri žrebanju so imeli Mariborčani več sreče in si tako osvojili tretje mesto.

Ljubljana : Ravne 2:0

V začetku igre je bila tekma enakovredna in borbena, čeprav je po tehniški zaostala za Mariborčani. V 15. minuti je bil po-

Iz govora predsednika organizacijskega odbora športnih iger tov. Jožeta Repšeta

Živimo v času naglo razvijajoče se družbe, katera išče nove poti do naprednejšega in boljšega. Naš čas je čas, ko moramo prav s skrbjo za človeka — proizvajalca pokazati nenehno skrb za medsebojno zblíževanje kolektiva, kar je še posebno važno za našo gradbeno stroko. Ne prezirajmo dejstva, da je prav naša gospodarska panoga tista, ki le težko prenaša taka srečanja glede na visoke stroške in izpade proizvodnje, ko je vsak dan dragocen; ne pozabimo pa tudi, da je prav gradbeništvo tisto, ki terja po svoji strukturi dela nenehno skrb za čim tesnejšo povezavo članov kolektiva, če hočemo, da bomo resnično organizacijsko povezana celota kolektiva, ki

Šef poslovne enote SPO Ljubljana in predsednik organizacijskega odbora tov. Jože Repše pozdravlja tekmovalce

s svojimi delovnimi in splošno družbenimi uspehi žanje lepe rezultate.

Zel bi poudariti, da enotnosti nobenega podjetja kot celote ne moremo meriti samo na osnovi komercialnega uspeha, vgrajenih kubikov betona in brezhibnosti mehanizacije. Prav o tovariški medsebojni povezavi, monolitnosti vseh poslovnih enot moramo iskati uspehe podjetja. Z ozirom na pestrost dela in organizacijo našega podjetja lahko vsako leto znova ugotovimo, da so medsebojna srečanja članov kolektiva prav na športnih igrah vezni člen uspeha »Gradisa«.

Sportne igre našega podjetja — poletne in zimske, so pridobile že lepo tradicijo, prav to oskolelnost srečanje je dragocen vir spoznavanja in medsebojne povezave delovnih ljudi vseh poslovnih enot, ki je predvsem zasnovano na tovariški športni osnovi.

Ponovno poudarjam, da je pomen športnih iger podjetja izključno samo ta, da kažemo našo organizirano delo na področju športne rekreacije našega delavca in da še bolj utrdimo vez vseh delavcev podjetja, kar je nedvomno najboljši dokaz enotnosti podjetja pa čeprav je razkrojeno po vsej republiki.

Lepo je zmagati — ni pa potrebno priložiti zmage za vsako ceno — tudi za ceno ugleda športne ekipe — važno in prvenstveno je — medsebojno spoznavanje in sodelovanje — važno je tovarištvo.

Želim vsem ekipam kar najboljše rezultate, športne sreče, mnogo športne borbivosti in prijetnega počutja med nami v Ljubljani.

„Gradisov vestnik“

»Gradisov vestnik« izdaja delavski svet podjetja Gradis. Ureja ga uredniški odbor. Odgovorni urednik Lojze Cepuš. — Tiska tiskarna »Tone-ta Tomšič« v Ljubljani — — Izhaja mesečno

Kaj pravijo posamezniki?

Rudi Korošec, glavni železokrivce iz Celja: Na takih tekmovanjih se človek sprosti in škoda je, da je to samo enkrat na leto. Organizacija je bila odlična. Celjski ekipi pa se pozna, da premalo trenira, saj smo komaj nekaj dni pred pričetkom tekmovanja zvedeli, da nastopamo v posameznih panogah. Upamo, da bo prihodnje leto boljše.

Tomo Horvat, strojnik iz Jesenic, je igral nogomet, katerega igra že polnih 8 let. Tudi Jeseničani so premalo trenirali. Dve tekmi so dobili in dve izgubili, skupno pa so dali 8 golov.

Ignac Zdenko, predsednik delavskega sveta z Raven na Koroškem pravi, da so bile igre zelo dobro organizirane. Srečanja na športnih dnevih so zelo koristna, saj moramo poleg dela imeti tudi kdaj pa kdaj malo razvedrila in zabave.

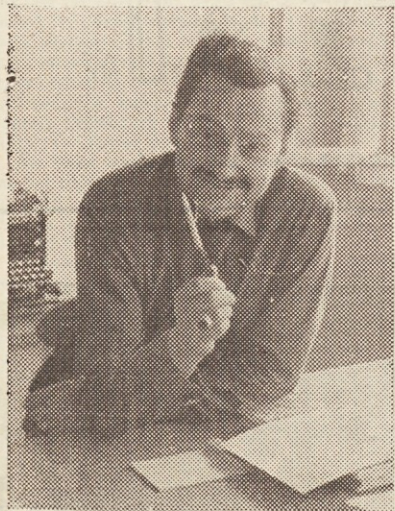
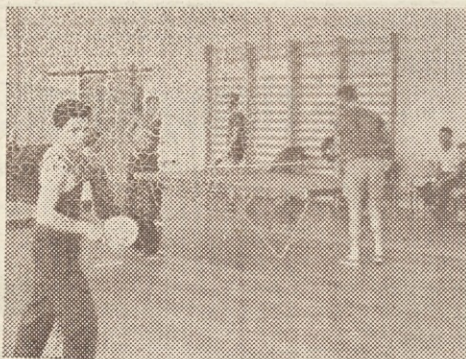
Anton Bradač pravi, da so se zelo pripravili. Žal se je nekaterim tresla roka, pa še celo puške so zamenjali. Na splošno ocena organizacije — odlična.

Enajste športne igre Gradisa so za nami. Lepo je bilo, so dejali posamezni tekmovalci in želimo še več takih srečanj.

Na svidenje prihodnje leto!

Gradisov športni dan

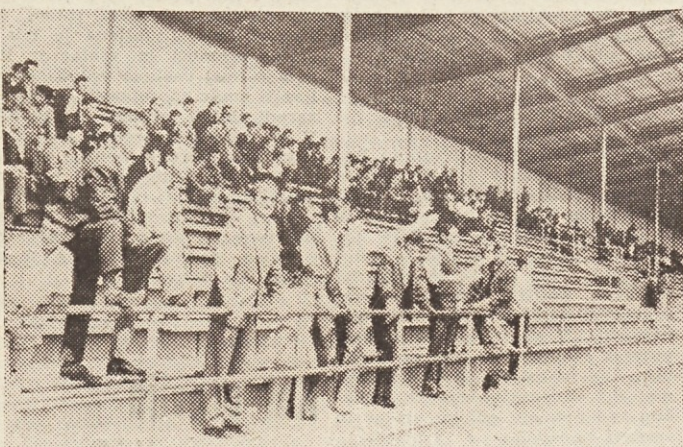
Ostre borbe so bile tudi
v namiznem tenisu

Član pripravljalnega odbora tov.
Ogorevc razlaga tekmovanje

Za posebno uspešne tekmovalce je
ob zaključku tov. Jenda razdelil še
posebne nagrade

Na vseh drogovih gradbenega šolskega centra so
plapolale zastave, med njimi tudi nova zastava SIG

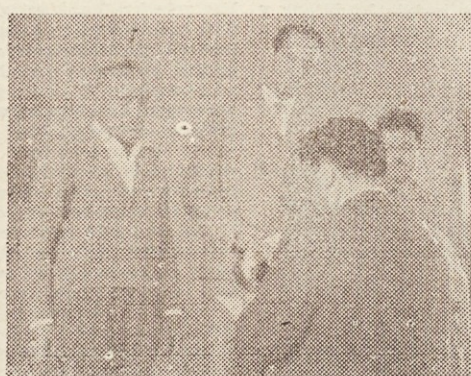

Zgoraj: Napeti trenutki pred pičetkom tekme — »Zmagovita«
celjska ekipa. — Spodaj: Pred odločitvijo. Še športni
zdravo in tekma za prvo mesto se bo pričela — Največ gledalcev
je bilo na športnem stadionu.

V imenu tekmovalcev ekipe grad-
benega vodstva Ljubljana je prejel
bokal v trajno last tov. Mlakar

Gostje in športniki ob otvoritvi gradisovih športnih iger 1964

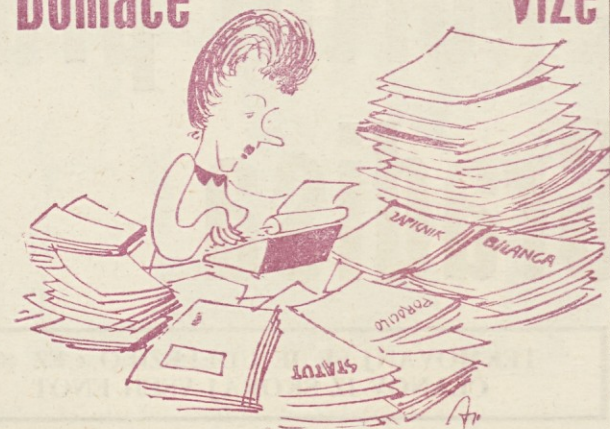

Tudi to se zgodi. Ponesrečenega
tekmovalca nesejo v ambulantno

Balinarji na častni tribuni. Tov. Repše Kegljalice so nastopale v istem sestavu,
pri podeljevanju pokalov manjkajo le nekatere

Domače

viže

Delaj, delaj dekle pušeljce...

Ko psi zalajajo...

Moj očka ima konjička dva...

Navzgor se širi rožmarin...

Na Gorenjskem je fletno...